

Ўзбекистон Республикаси
ИИВ нашри

ҚОНУНИЙЛИК ВА ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТ УЧУН!

POSTDA

Gazeta 1930-yil 12-maydan chiqqan boshlagan • E-mail: postda@evo.uz • 2015-yil 10-yanvar, shanba № 02(4103)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI FUҚАРОЛАРИНИ МУДДАТЛИ ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА НАВБАТДАГИ ЧАҚИРУВИ ҲАМДА БЕЛГИЛАНГАН ХИЗМАТ МУДДАТЛАРИНИ ЎТАБ БЎЛГАН ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАР РЕЗЕРВИГА БЎШАТИШ ТЎҒРИСИДА

«Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ:

1. Чақирилиш муддатини кечиктириш ҳуқуқига эга бўлмаган Ўзбекистон Республикасининг чақирув ёшидаги фуқаролари 2015 йилнинг февраль-март ойларида муддатли ҳарбий хизматга чақирилсин.

Муддатли ҳарбий хизматни ўташга яроқли ҳамда чақирилиш муддатини кечиктириш ва чақирилишдан озод этиш ҳуқуқига эга бўлмаган, бироқ ушбу чақирув мобайнида Қуролли Кучлар сафига чақирилмайдиган фуқаролар сафарбарлик чақируви резервиге олинсин.

2. Муддатли ҳарбий хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган ҳарбий хизматчилар 2015 йилнинг март-апрель ойларида Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари резервиге бўшатилинсин.

3. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш.Мирзиёев ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Хавфсизлик кенгашининг Котиби В.Махмудов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2014 йил 26 декабрь.

14 январь – Ватан ҳимоячилари куни

ФАХРЛАНСАК АРЗИЙДИ

Юртимизда ҳар йили 14 январь Ватан ҳимоячилари куни ва Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ташкил этилган сана сифатида кенг байрам қилинади. Мустақиллик йилларида мамлакатимиз ҳудудининг хавфсизлигини, чегараларимиз дахлсизлигини, халқимизнинг тинч-осойишта ҳаётини таъминлашга қодир бўлган миллий армиямизни шакллантириш борасида улкан ишлар амалга оширилди. Бундан ҳар қанча фахрлансақ арзийди, албатта. Маълумки, Қуролли Кучлар тизимида ўтказилган ислохотлар ИИВ Қоровул қўшинларини ҳам четлаб ўтгани йўқ. Ташкилий, ҳарбий-техник, маънавий-маърифий ва ижтимоий йўналишдаги бир қатор масалалар комплекс тарзда ҳал этилди. Шуниси қувонарлики, ИИВ Қоровул қўшинлари бугунги кунда замон билан ҳамқадам одимламоқда. Шахсий таркиб Ватан ҳимоячилари куни ва Қуролли Кучлар ташкил этилганининг 23 йиллигини қандай ютуқлар билан қутиб олаётгани ҳақида гапириб беришни Ўзбекистон Республикаси ИИВ Қоровул қўшинлари кўмондони, генерал-майор Дмитрий Пандан илтимос қилдик.

– Дмитрий Валерьевич, авваламбор фурсатдан фойдаланиб сизни, сиз орқали ИИВ Қоровул қўшинлари шахсий таркибини Ватан ҳимоячилари куни билан табриклаймиз. Байрам арафасида ўтган йил давомида газетхонларимизга Қоровул қўшинларида қандай ижобий ўзгаришлар юз бергани, ҳарбий хизматчилар қандай ютуқларни қўлга киритгани ҳақида ҳикоя қилиб бериш яхши аъёнага айланиб улгурди...

– Раҳмат. Мен ҳам ўз ҳаётини Ватан ҳимоясига, унинг манфаатлари, халқимизнинг тинч-осойишта ҳаётини таъминлаш йўлида хизмат қилишга бағишлаган барча юртдошларимизни ушбу сана билан қизғин муборақбод этаман. Дарҳақиқат, 14 январь ортга бир назар ташлаб, амалга оширилган ишларни сарҳисоб қилишга, келгусидаги режаларни белгилаб олишга ундайди.

Менимча, 2014 йил Қоровул қўшинлари учун муваффақиятли ва самарали йил бўлди. Жанговар тай-

ёргарлик борасида ижобий натижалар қўлга киритилди, махсус хизмат-жанговар вазифаларни бажарувчи аскарларимиз ва офицерларимиз ўзларининг кўникмаларини такомиллаштиришди. Масалан, қўшинларнинг таъмирлаш-қайта тиклаш базаси мутахассислари иншоотларни қўриқлаш учун мўлжалланган янги, замонавий ускуналарни ишлаб чиқаришни йўлга қўйишди. Қўсмлр ва бўлинмаларнинг техник таъминоти тубдан яхшиланди. Улар замонавий техникалар билан қуролланди.

(Давоми 4-бетда).

Ўзбекистон Республикаси
Марказий сайлов комиссиясининг
ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI PREZIDENTI САЙЛОВИНИ ЎТКАЗУВЧИ САЙЛОВ ОКРУГЛАРИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

«Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 9, 14-моддаларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри чегаралари доирасида Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи қуйидаги сайлов округлари тузилсин:

1-Қорақалпоғистон сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – Қорақалпоғистон Республикаси Молия вазирлиги биноси, Нукус шаҳри, У.Татибоев кўчаси, 19-уй. Сайловчилар сони – 1159795 киши.

Қорақалпоғистон Республикаси чегараси доирасида.

2-Андижон сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – вилоят қасаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси биноси, Андижон шаҳри, Алишер Навоий кўчаси, 32-уй. Сайловчилар сони – 1923333 киши.

Андижон вилояти чегараси доирасида.

3-Бухоро сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – вилоят қасаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси биноси, Бухоро шаҳри, Алишер Навоий шоҳ кўчаси, 3-уй. Сайловчилар сони – 1229045 киши.

Бухоро вилояти чегараси доирасида.

4-Жиззах сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – Республика Маънавият тарғибот маркази вилоят бўлими биноси, Жиззах шаҳри, Шароф Рашидов шоҳ кўчаси, 70-уй. Сайловчилар сони – 813965 киши.

Жиззах вилояти чегараси доирасида.

5-Навоий сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – «Фарҳод» маданият саройи биноси, Навоий шаҳри, Халқлар дўстлиги шоҳ кўчаси, 67-уй. Сайловчилар сони – 628592 киши.

Навоий вилояти чегараси доирасида.

6-Наманган сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – Ёшлар маркази биноси, Наманган шаҳри, Алишер Навоий кўчаси, 15-уй. Сайловчилар сони – 1713268 киши.

Наманган вилояти чегараси доирасида.

7-Самарқанд сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – Самарқанд давлат университети қошидаги 2-академик лицей биноси, Самарқанд шаҳри, Рудакий кўчаси, 237-уй. Сайловчилар сони – 2294602 киши.

Самарқанд вилояти чегараси доирасида.

8-Сирдарё сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – вилоят қасаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси биноси, Гулистон шаҳри, Мустақиллик кўчаси, 66-уй. Сайловчилар сони – 513100 киши.

Сирдарё вилояти чегараси доирасида.

9-Сурхондарё сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – 1-болалар мусика ва санъат мактаби биноси, Термиз шаҳри, Алишер Навоий кўчаси, 12-«В» уй. Сайловчилар сони – 1515308 киши.

Сурхондарё вилояти чегараси доирасида.

10-Тошкент вилояти сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – вилоят молия бошқармаси биноси, Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Амир Темур шоҳ кўчаси, 17-уй. Сайловчилар сони – 1905858 киши.

Тошкент вилояти чегараси доирасида.

11-Фарғона сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – Ўзбекистон «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Фарғона вилояти кенгаши биноси, Фарғона шаҳри, Сайилгоҳ кўчаси, 27-уй. Сайловчилар сони – 2342899 киши.

Фарғона вилояти чегараси доирасида.

12-Хоразм сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – «Барқамол авлод» болалар маркази биноси, Урганч шаҳри, Фафур Фулом кўчаси, 1-уй. Сайловчилар сони – 1127706 киши.

Хоразм вилояти чегараси доирасида.

13-Қашқадарё сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – «Ўзгеобурғунфтгаз» акциядорлик компанияси биноси, Қарши шаҳри, Мустақиллик кўчаси, 35-уй. Сайловчилар сони – 1903740 киши.

Қашқадарё вилояти чегараси доирасида.

14-Тошкент шаҳар сайлов округи

Округ сайлов комиссияси жойлашадиган манзил – Тошкент шаҳар ҳокимлиги маъмурий бинолардан фойдаланиш департаментига қарашли бино, Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Амир Темур шоҳ кўчаси, 14-уй. Сайловчилар сони – 1726841 киши.

Тошкент шаҳри чегараси доирасида.

2. Мазкур қарор матбуотда эълон қилинсин.

Марказий сайлов комиссияси Раиси
М.АБДУСАЛОМОВ

Тошкент шаҳри,
2015 йил 7 январь

ЎЗБЕКИСТОН

ҲАФТА ИЧИДА

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов Оқсаройда Миср Араб Республикаси, Вьетнам Социалистик Республикаси, Хиндистон Республикаси, Индонезия Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқуллодда ва мухтор элчилари этиб тайинланган Фада ал-Ганнам, Фам Ван Фао, Викрам Дораисвами, Алит Сантикадан ишонч ёрликларини қабул қилиб олди. Давлатимиз раҳбари мамлакатимиздаги дипломатик ваколатхоналарнинг янги тайинланган раҳбарларини самимий қутлар экан, уларнинг шарафли ва масъулиятли фаолиятига муваффақият тилади.

* * *

● Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Марказий сайлов комиссияси раиси М. Абдусаломов бошқарган мажлисда «Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида»ги Қонуннинг 9 ва 14-моддаларига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови бўйича сайлов округлари тузиш тўғрисида қарор қабул қилинди. Марказий сайлов комиссияси Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи сайлов округларини Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри чегаралари доирасида тузди. Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига тайёргарлик қўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ бошқа масалалар ҳам муҳокама қилинди.

* * *

● Ўзбекистон фахрийларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш «Нуроний» жамғармаси ва Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги ҳамкорлигида «Ватан – улуг, бурчим – муқаддас» мавзусида авлодлар учрашуви ўтказилди. Унда Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва меҳнат фахрийлари, офицерлар, олий ҳарбий таълим муассасалари курсантлари, давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этди. Тадбирда уруш ва меҳнат фахрийлари ўз ҳаёт йўллари, истиқлол туфайли эришилаётган улкан ютуқ ва марралар, халқимизнинг тинч, фаровон ҳаётини авайлаб-асраш зарурлиги, Ватан ҳимояси муқаддас бурч экани ҳақида сўзлади.

* * *

● Пойтахтимизда «Соғлом бола йили» Давлат дастури ижросини таъминлашда банк тизимининг иштирокига бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди. Тижорат банклари, ишбилармон доиралар вакиллари, хорижлик мутахассислар ва оммавий ахборот воситалари ходимлари қатнашган тадбирда таъкидланганидек, «Соғлом бола йили» Давлат дастури доирасида банклар томонидан 3 триллион 766,9 миллиард сўмдан ортиқ банк кредитлари ажратилди. 2 триллион 313,5 миллиард сўмлик кредитлар қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида 11 мингта уй-жой қурилишига йўналтирилди. Касб-хунар коллежлари битирувчиларининг бизнес-режалари ижроси учун 200,9 миллиард сўм маблағ ажратилди.

* * *

● Ургут туманида «Камонгарон» сув омбори қурилиб, фойдаланишга топширилди. Камонгарон сойи ва тоғлардан оқиб тушувчи турли ирмоқлар сувини жамғарадиган ушбу гидроиншоотни бунёд этиш учун 17 миллиард 884 миллион сўм йўналтирилди. Мутахассисларнинг эътирофи этишча, 16 гектар майдонни эгаллаган мазкур сув омбори 1,5 миллион куб метргача сувни тўплаш имкониятига эга. Ушбу иншоот ишга туширилгач, тумандаги Вағашти ва Камонгарон қишлоқлари аҳолиси ҳамда ҳудуддаги фермер хўжаликлари вегетация даврида обихаёт билан узлуксиз таъминланадиган бўлди.

ОАВ хабарлари асосида тайёрланди.

Хабар

ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАР ҲУЗУРИДА

Республика ИИБ Қоровул кўшнларига қарашли подполковник М. Дўсқобилов командирлик қилаётган ҳарбий қисмда шахсий таркибнинг маънавиятини ошириш, дунёқарашини кенгайтириш мақсадида маънавий-маърифий тадбирлар мунтазам ўтказиб келинади.

Бундай тадбирларда халқимизнинг сеvimли шоир-ёзувчилари, таниқли санъат ва маданият намояндалари, олимлар ҳамда маҳаллий ҳокимият вакиллари иштирок этиши анъанага айланган. Навбатдаги «Ватан – улуг, бурчим – муқаддас» мавзусида бўлиб ўтган анжуманга халқимизнинг сеvimли ёзувчи-

си Худойберди Тўхтабоев, Республика Маънавият тарғибот маркази Яшнабод туман бўлими раҳбари Муқаддас Раззоқова, ички ишлар идоралари фахрийси, истеъфодаги полковник Владимир Подолько ва бошқалар ташриф буюрди. Унда сўзга чиққанлар, халқимиз тинч-осойишта, осмонимиз мусаффо,

чегараларимиз дахлсизлигини фахр-ифтихор билан таъкидлаб, бунда осойишталик посбонларининг ҳам муносиб ҳиссаси борлигини эътироф этишди.

Ўзбекистон халқ ёзувчиси Х. Тўхтабоевнинг Ватанни севиш, унинг ҳимоясига ҳамиша тайёр туриш, таълим-тарбия, китобхонлик ва бошқа мавзулардаги фикр-мулоҳазалари йиғилиш қатнашчиларида, айниқса, катта таассурот қолдирди.

Шерзод АБДУШУКУРОВ.

АБУ КЕНЖАЕВ олган суратлар.

Қарор ва ижро

ИНСОНПАРВАРЛИК НАМУНАСИ

Мамлакатимизда ҳуқуқий демократик давлат, эркин фуқаролик жамияти қуриш йўлида кенг кўламли ислохотлар давом эттирилмоқда. Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, жамиятнинг барча соҳасида амалга оширилган ва оширилаётган янгиланиш жараёнлари инсон омилига, унинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашга қаратилгани, инсонпарварлик руҳи сингдирилгани билан аҳамиятлидир. Шу маънода Олий Мажлис Сенатининг «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йигирма икки йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида»ги Қарор ҳам ана шундай инсонпарварлик ва бағрикенгликнинг юксак намунаси бўлди.

Ушбу Қарор ижросини таъминлаш юзасидан Наманган вилояти ИИБ тергов ҳибсхонасида ҳам тегишли вазифалар белгиланиб, изчил амалга ошириб келинаётган. Яқинда амнистия актини қўллашда очиқ-ошкораликни таъминловчи ишчи гуруҳи иштирокида бўлиб ўтган суд мажлисида бир неча маҳкумлар озодликка чиқарилди.

Маҳкумларга мамлакатимизда мустақилликнинг илк давриданоқ инсон ҳуқуқлари энг олий қадрият деб эълон қилингани, давлатимизнинг инсонпарварлик сиёсати туфайли уларга тўғри йўлни топиб олишлари учун имконият берилганлиги, бундан тўғри хулоса чиқариб,

келгусида ижтимоий хавfli ҳаракатлар содир этмасликлари тўғрисида тушунчалар берилди.

Ўз навбатида жазодан озод этилганлар содир этган қилмишларидан пушаймон эканликларини айтиб, келгусида эл-юрт равнақи йўлида ҳалол меҳнат қилишга ва қайта жиноятга қўл урмасликка ваъда берилди. Улар оилалари бағрига қайтишларига, жамиятда ўз ўрнларини топиб олишларига имконият яратган давлатимиздан чексиз миннатдор эканликларини изҳор этишди.

Нодирбек АЛМАНОВ,
капитан.
Наманган вилояти.

Тадбир

САМАРАЛИ ЎТГАН УЧРАШУВ

Яқинда Ҳазорасп тумани ИИБда вилоят ИИБ ҳузуридаги кўриқлаш бошқармаси раҳбар ходимлари билан учрашув бўлиб ўтди.

Вилоят ИИБ ҳузуридаги кўриқлаш бошқармаси раҳбарияти ташаббуси билан ўтказилган ушбу тадбирни туман ИИБ бошлиғининг биринчи ўринбосари, майор Ф. Солаев очиб, юрт тинчлиги-осойишталигини таъминлаш, жиноятчиликнинг олдини олиш ва унга қарши курашишда кўриқлаш хизмати ходимларининг бошқа соҳавий хизматлар билан ўзаро ҳамкорлик масалалари, кўриққа олинган масканларни ишончли муҳофаза қилиш борасида амалга оширилаётган вазифаларга атрофлича тўхталиб ўтди.

Шундан сўнг сўзга чиққан вилоят ИИБ ҳузуридаги кўриқлаш бошқармаси бошлиғи, подполковник А. Абдумаликов соҳада амалга оширилаётган ўзгаришлар, яратилаётган шароитлар, ходимларнинг билим савияси ҳамда касбий маҳоратини ошириш борасидаги ишлар, хизмат интизоми, меъёрий ҳужжатлар талабларига ҳамда қонунийликка қатъий риоя этиш каби масалаларга алоҳида эътибор қаратди.

Тадбирда сўзга чиққанлар кўрилган масалалар юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди. Очиқ ва самимий мулоқот тарзида ўтган бундай тадбир вилоятнинг барча шаҳар ва туманларида давом этмоқда.

Сарварбек ЖАББОРОВ,
сафдор.
Хоразм вилояти.

Эътироф

ЮКСАК МАРРАЛАРГА ЭЛТУВЧИ ЙИЛЛАР

Ватанимиз тараққиёти, халқимиз фаровонлигида муҳим аҳамиятга эга бўлган 2014 йилни чин маънода мамлакатимиз равнақи, эл-юртимиз тинчлиги, фуқароларимиз ҳаёт даражасининг юксалишида ҳосиятли ва баракали бўлди, десак асло янглишмаймиз. Чунки бу вақтда ҳам демократик ислохотларни чуқурлаштириш, юртимизда тинчлик-осойишталикни таъминлаш, ҳаётимизнинг барча жабхаларини янада эркинлаштиришга қаратилган салмоқли ишлар амалга оширилди. Бу эса ўз навбатида, бугунги кунда олдимизда турган буюк мақсадларимизга эришиш, тараққий топган демократик давлатлар қаторига кириш, ҳаётимизни янги босқичга кўтариш йўлида, жонажон Ўзбекистонимизнинг халқаро майдонда обрў-эътибори юксалишида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Эътироф этиш лозимки, якунланган Соғлом бола йили фарзандларимизни жисмоний ва маънавий жиҳатдан камол топтириш ва ёшларга оид давлат сиёсатини янги босқичга кўтаришда муҳим аҳамият касб этди. Давлат дастури асосида фарзандларимизни ҳар томонлама баркамол авлод сифатида вояга етказишга алоҳида эътибор қаратилиб, соғлиқни сақлаш, таълим-тарбия, спорт соҳаларида кенг кўламли ислохотлар амалга оширилди. Албатта, эришаётган барча ютуқ ва муваффақиятларимиз замирида аввало, тинчлик-осойишталик ётади. Чунки қаерда тинчлик бўлса, ўша ерда тараққиёт, бай-барак, ободлик бўлади. Қай юртда осойишталик ҳукм сурса, осмонимиз мусаффо, халқи фаровон, дастурхони тўқиндир.

Шу маънода, юртимизда тинчлик-осойишталикни, меҳр-оқибат, миллатлараро тотувлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш, ҳар қандай бало-қазоларни оstonамизга йўлатмаслик, сарҳадларимиз дахлсизлигини таъминлаш биз, ички ишлар идоралари ходимларининг муқаддас бурчига айланган. Шу боис ҳам мана, йигирма уч йилдики, ушбу шарафли вазифани сидқиқидан адо этиб, мустақиллигимизни, Ватанимиз тинчлиги, халқимиз омонлигини кўз қорачиғидек асраб келяпмиз. Бу эса юртимиз янада тараққий топиб, янги-янги ютуқларни қўлга киритишимизда муҳим омил бўлаётган.

Маълумки, Юртбошимиз ташаббуслари билан йилларга алоҳида ном берилиб, бунинг асносида жамиятнинг ҳар бир жабҳасини ривожлантириш,

фуқароларимизнинг турмуш даражасини янада яхшилаш, инсон ҳуқуқ ва манфаатларини ҳар нарсадан устун қўйиб, кучли фуқаролик жамияти барпо этишга алоҳида аҳамият қаратилмоқда.

Шу нуқтаи назардан, 2015 йил Юртбошимиз таклифи билан «Кексаларни эъзозлаш йили» деб номланди. Бундан кўзланган мақсад кексаларга ҳурмат-эҳтиром, меҳр-оқибат кўрсатиш, фахрийларимизнинг ҳурматини жойига қўйиш, уларнинг ҳаётини мазмунли қилиш йўлида олиб бораётган ишларимизни кучайтиришдан иборатдир.

Албатта, Кексаларни эъзозлаш йили ҳам ўтган йиллар сингари Ватанимиз тараққиёти, халқимиз фаровонлигида муҳим аҳамият касб этиб, изчил ислохотлар, тарихий ўзгаришлар, унутилмас лаҳзаларга бой бўлади.

Соҳибжон БОБОЖОНОВ,
капитан.

«Намунали милиция таянч пункти» кўрик-танлови

Навбат — республика босқичига

Айни кунларда Қорақалпоғистон Республикасида икки юздан ортиқ милиция таянч пункти фаолият кўрсатмоқда. Уларнинг аксарият қисми қишлоқ ва овулларда жойлашган бўлиб, барчаси фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари билан бир бинода жойлашган. Шу йилнинг ўзига бир қатор бинолар тўла таъмирланиб, замонавий мебеллар, алоқа воситалари билан жиҳозланди. Оролбўйи воҳанинг энг чекка овулларида жойлашган милиция таянч пунктлари ҳам стационар рақиялар билан таъминланган. Юздан ортиқ милиция таянч пунктлари қошида турли хил хунармандлик тўғарақлари ташкил этилган. Энг муҳими, спорт тўғарақларининг мунтазамлигига эришилиб, ўттиз беш мингдан ортиқ ўғил-қизлар спортнинг ўзлари хоҳлаган тури билан шугулланишмоқда.

Нукус шаҳрида ўтказилган «Намунали милиция таянч пункти» республика кўрик-танловининг Қорақалпоғистон Республикаси босқичида ана шу рақамлар тилга олинди. Кейинги йилларда профилактика хизматида катта эътибор берилган бўлиб, боис профилактика инспекторларининг ҳудудларда тинчлик ва осойишталикни сақлаш, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ва унга қарши курашишдаги ўрни ошиб бормоқда. Бунда уларнинг хизмат қилишлари учун яратилаётган шарт-шароитлар ҳам муҳим омил бўлмоқда.

Нукус шаҳридаги Навбахор маҳалласида кейинги икки йилда ҳеч қандай жиноят содир этилмади. Аҳолининг асосий қисми маҳаллада жойлашган тўртта корхона ва саккизта маиший хизмат кўрсатиш шохобчаларида ишлашади. Умумий таълим мактаби ва юридик коллежида таълим олаётган ўғил-қизлар ўртасида профилактик ҳисобга олинганлар йўқ. Болалар ва ўсмирлар спорт мактабида спортнинг тўққиз тури бўйича олти юзга яқин ўғил-қизлар машғулотларда иштирок этишапти. Профилактика инспектори, катта лейтенант Жанабай Гулимбетовни доим фуқаролар билан учратасиз. Яна кўп вақтини болалар билан ўтказиши боис уни ма-

ҳалла аҳли жуда ҳурмат қилади. Милиция таянч пункти замон талабларига мос қурилган бўлиб фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи билан бир бинода жойлашган, қулай хизмат шароити яратилган. Фуқаролар, ёшлар ва ўсмирлар билан ишлаш имконияти кенг, давлатимизнинг ижтимоий-сиёсий турмушини тасвирловчи маърифий фотоальбомлар ва лавҳалар акс этган суратлар билан жиҳозланган, турли хил спорт тўғарақлари фаолият кўрсатмоқда ва инфратузилма яхши шаклланган.

Ана шулар ҳисобга олиниб, кўрик-танлов ҳайъати аъзолари Навбахор маҳалласига хизмат кўрсатаётган **202-милиция таянч пункти**ни ғолиб деб топди ва кўрик-танловнинг республика босқичига йўлланма беришга қарор қилди.

Элликқалъа тумани «Қилчиноқ» овул фуқаролар йиғинига хизмат кўрсатувчи **199-милиция таянч пункти** (профилактика инспектори, катта лейтенант Жалолоддин Мамбетов) иккинчи ўринни қўлга киритди. Кўнғирот тумани Навоий номи маҳалла фуқаролар йиғинига хизмат кўрсатувчи **97-милиция таянч пунктига** (профилактика инспектори, катта лейтенант Даулетбай Бекмурзаев)га эса учинчи ўрин берилди.

Кўрик-танловнинг **«Энг маҳоратли профилактика инспектори»** ва **«Энг фаол ёш авлод ҳимоячиси»** номинациялари бўйича Шуманай тумани Бегжап овулига хизмат кўрсатувчи **144-милиция таянч пункти профилактика инспектори, майор Оринбасар Нуратдинов** ҳамда **Нукус шаҳар ИИБ ХООБ ВЕУН** ва **ХПГ** катта инспек-

тори, майор Мамбетияр Шразов ғолиб бўлди. Шунингдек, **«Энг обод ва осойишта маҳалла раиси»**, **«Фидойи маҳалла посбони»**, **«Энг фаол маърифатпарвар маслаҳатчи»**, **«Энг фаол хотин-қизлар кўмитаси раиси»**, **«Хотин-қизлар кўмитаси бошланғич ташкилотининг ибратли раиси»**, **«Адолатли яраштириш комиссияси»**, **«Баркамол авлод етакчиси»**, **«Энг фаол касаб уюшмаси ташкилоти етакчиси»** ва **«Милиция таянч пунктлари инфратузилмасини такомиллаштириш бўйича энг фаол ҳоким»** номинациялари бўйича ҳам совриндорлар аниқланиб, қимматбаҳо совғалар, диплом ва пул мукофотлари билан тақдирланишди.

Профилактика хизматини яхшилаш борасидаги саъй-ҳаракатлар самарасини, нафақат ғолиб милиция таянч пунктларида, балки бошқа милиция таянч пунктларида ҳам яққол кўриш мумкин. Шу боис ўз мазмун-моҳиятига кўра мазкур танлов ғоятда аҳамиятлидир, дейди Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирининг ўринбосари, полковник Шукрулло Аюбов. — Барча туманлардан келган иштирокчилар бир-бирларидан тажриба ҳам ўрганишади. Айниқса, милиция таянч пункти атрофида ташкил этилган хунармандчилик устахоналари, цехларида тайёрланган буюмларни ўзларида ҳам ўзлаштириш, янги-янги иш жойлари очишни режалаштириб оладилар. Профилактика инспекторлари учун ҳам амалий машғулот бўлади.

Кўрик-танлов якунида иштирокчилар ва меҳмонлар учун концерт дастури намойиш этилди.

Улуғбек ТУЙМАОЕВ,
подполковник.
Дурдибой ХУДОЙШУКУРОВ,
ўз мухбиримиз.

ДУНЁДАН

ДАРАКЛАР

БАРЧАСИ ЕНГИЛ ЖАРОҲАТЛАНИШГАН

Бу воқеа Бразилиянинг Рио-де-Жанейро штатида юз берди. «Президент Жуселину» бекатида тўхтаб турган шахар атрофида қатнайдиган поездга бошқа бир поезд келиб урилган. Оқибатда 150 дан ортиқ киши жароҳат олди. Уларнинг барчаси енгил жароҳатланган ва яқин атрофдаги касалхоналарга ётқизилган. Ушбу йўналишдаги поездлар қатнови вақтинча тўхтаб қўйилган. Воқеа жойига зудлик билан кутқарувчилар етиб келишган.

ПАРАШЮТДА САКРАШГА УЛГУРИШДИ

Яқинда Янги Зеландияда йўловчи ташиш самолёти ҳалокатга учради. Ҳаво кемаси Таупо қўли яқинида қутилмаганда пастлай бошлади. Экипаж аъзолари саросимага тушмасдан олти нафар йўловчининг барчасига парашют тарқатишди. Сўнг улар билан бирга жуфт-жуфт бўлиб парашютда сакрашди. Уларнинг барчаси тиббий кўриқдан ўтганида ҳеч ким жиддий жароҳат олмагани маълум бўлди.

ҚИММАТБАҲО АВТОМОБИЛЛАР ИШҚИБОЗИ

Бу актёрнинг асл исмини кўпчилик билмас керак. Аммо «Мистер Бин» дейшингиз билан телесериал мухлисларининг юзига табассум югуради. Таниқли инглиз комик актёри Роуэн Себастьян Аткинсон айнан «Мистер Бин» номли телесериал туфайли шуҳрат қозонди. Маълумотларга кўра, 1990 йилдан намоиш этила бошланган фильмни томоша қилиш учун ойнаи жаҳон олдида 20 миллионгача томошабин жам бўлар экан. Шу йилнинг 6 январь куни мазкур телесериалдаги бош роль ижроси 60 ёшга тўлди. У ҳаётда ҳақиқий инглиз жентльмени, оилапарвар инсон, қимматбаҳо автомобиллар ишқибози. Актёрнинг автомобиллар коллекцияси ниҳоятда бой.

ЗАРГАРЛИК МЎЪЖИЗАСИ

Бирлашган Араб Амирликларида заргарлар узунлиги 5,52 километр келади-ган тилла занжир ясади. Маълумотларга қараганда, унинг вазни 256 килограмм, нархи қарийб олти миллион АҚШ доллари туради. Ушбу заргарлик мўъжизасини яратиш учун юздан ортиқ киши 45 кун давомида меҳнат қилишди. Дунёдаги энг узун тилла занжир Гиннеснинг рекордлар китобига киритилганидан сўнг қисмларга бўлиб сотилади. Ундан ажратиб олинган ҳар бир билагузук ёки занжирга махсус код ўрнатилади. Ана шу кодга қараб унинг беш километрлик ноёб тилла занжирнинг бир бўлаги эканлигини билиб олиш мумкин.

КУЧЛИ БЎРОН ТУФАЙЛИ

Шу кунларда сайёрамизнинг турли нуқталарида қиш авжига чиқмоқда. АҚШнинг Пенсильвания штатида 7 январь куни соат 19.40 да кучли бўрон туфайли 18 та автомобиль ўзаро тўқнашиб кетган. Йўл-транспорт ҳодисаси оқибатида икки киши воқеа жойида ҳаётдан кўз юмган. Яна бир киши шифоҳонага олиб борилаётганда вафот этган. Бундан ташқари, 20 нафар фуқаро тан жароҳати олган. Шифокорлар улардан уч нафарининг аҳволи оғир эканлигини таъкидлашган.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

Журнални варақлаганда

ҲАР ТОМОНЛАМА КЎМАКЧИ

«Демократлаштириш ва инсон ҳуқуқлари» журналининг навбатдаги сони нашрдан чиқди. Унда мамлакатимизда қонун устуворлигининг таъминлиниши йўлида олиб борилаётган сай-ҳаракатлар, инсон ҳуқуқлари ва манфатлари жамият тараққиётининг бош мезони эканлиги, замонавий технологиялар, жумладан, интернетда ижтимоий тармоқлар тизимининг ривожланиш омиллари ва бошқа мавзулар атрофида ёритиб берилган.

Бугунги кунда жамиятимизнинг ривожланишида хотин-қизлар ҳам фаол иштирок этмоқда. Уларнинг турли жабҳаларда ўз қобилиятлари ва салоҳиятларини намоён этиши учун ҳукуматимиз томонидан барча шароитлар яратилаётгани бунга замин бўлмоқда.

«Жорий йилда ўрта махсус таълим тизимини битирган 258 минг нафар қизлардан 12 минг нафарининг тадбиркорликка хоҳиши борлиги инobatга олиниб, уларнинг интилишлари қўллаб-қувватланмоқда. Шу мақсадда Ўзбекистон ишбилармон аёллар ассоциацияси билан ҳамкорликда «Аёлларни тадбиркорликка ўқитиш ва уларда корхонани самарали юритиш кўникмаларини ривожлантириш» мавзуда ўқишлар ташкил этилди», дея таъкидлай-

ди Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, республика Хотин-қизлар кўмитаси раиси Элимира Баситханова «Хотин-қизларнинг ҳаётдаги ўрни ва ижтимоий-сиёсий нуфузини ошириш йўлида» номли мақоласида.

Маълумки, меҳнаткашларни ижтимоий муҳофаза қилиш касаб уюшмалари фаолиятининг устувор йўналишларидан саналади. Шу боисдан меҳнат муҳофазасига қатъий амал қилинишига эришиш ўзининг ижобий самарасини бераётганини алоҳида таъкидлаш лозим.

«Меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасидаги фаолиятда асосий эътибор ишлаб чиқаришдаги шикастланишлар, касб касалликларининг олдини олишга қаратилган чора-тадбирлар амалга оширилганлиги билан

аҳамиятлидир. Шу билан бирга, меҳнат муҳофазаси масаласига ҳар бир корхона, ташкилот, муассасанинг ўзига хос хусусиятлари, фаолият йўналишини инобатга олиб, индивидуал ёндашиш борасида олиб борилаётган ишларга эътибор янада кучайтирилмоқда», деб ёзади Ўзбекистон касаб уюшмалари федерацияси кенгаши раиси Танзила Нарбаева ўзининг «Меҳнат муносабатларининг ишончли муҳофазаси» номли мақоласида.

Европа геосиёсат академияси бош директори, Сорбонна университети профессори Жан-Антуан Дюпранинг «Францияда давлат тизимининг принциплари ва мураккаблиги» деб номланган мақоласи ҳам ўқувчиларда катта қизиқиш уйғотиши табиий. Чунки мамлакатимизда қонун устуворлигининг таъминлинишида хорижий давлатлар тажрибасидан ижодий фойдаланилаётганини алоҳида кайд этиб ўтиш лозим.

Журнал саҳифаларидан, шунингдек, Тошкент давлат юридик университети доценти Хайдарали Муҳамедовнинг «Конституция ва қонун устуворлиги — ҳуқуқий давлат белгиси», ИИБ Академиясининг катта илмий ходими-изланувчиси Сирожжон Бердиқуловнинг «Кўппартиявийлик тизимида электротар манфатлари уйғунлигини таъминлашнинг баъзи масалалари», Жиззах давлат педагогика университети катта ўқитувчиси Сайёра Жасанованинг «Жамиятимизнинг маънавий янгиланишида хотин-қизларнинг роли», Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурдаги Давлат бошқаруви академияси доценти, сиёсий фанлар доктори Ақтам Жалиловнинг «Фуқаровийлик, фуқаровий онг ва фуқаровий фаоллик» ва бошқа турли қизиқарли ҳамда долзарб материаллар жой олган.

Ўзбек, рус ҳамда инглиз тилларида чоп этилаётган «Демократлаштириш ва инсон ҳуқуқлари» журналининг кўздан кечираркансиз, унинг ҳақ-ҳуқуқимизни англаш ҳамда сиёсий билимларимизни ошириш йўлида муҳим кўмакчи эканлигига ишонч ҳосил қиласиз.

Шерзод АБДУСАМАДОВ.

14 январь — Ватан

(Давоми.

Бошланиши 1-бетда).

Бир қатор объектларни қўриқлашда компьютер технологияларига асосланган, мамлакатимизда ишлаб чиқарилган энг янги аппаратуралардан фойдаланилган. Улар ҳеч бир жиҳатдан хорижда тайёрланганларидан қолишмайди. Ҳарбий хизматчиларнинг касбий тайёргарлиги юксалди. ИИБ ТОХТБЮнинг Моделлаштириш ва симуляция маркази билан бирга дастур ишлаб чиқилиб, Қоровул қўшинлари шахсий таркибини ўқитиш тизимига жорий этилди. Ушбу дастур вазият мураккаблашганда бажариладиган хатти-ҳаракатларнинг турли вариантларини ўз ичига олади.

– **Ахборот технологиялари, замонавий таълим усулларини жорий этиш ўз навбатида ҳарбий хизматчилардан чуқур, кенг билимни талаб этади. Шу нуқтаи назардан бугунги кунда Қоровул қўшинларига номзодларни танлаш қандай амалга оширилади?**

– Шунини алоҳида таъкидлашни истардимки, ҳарбий соҳадаги ислохотлар, профессионал армияга ўтиш жанговар тайёргарлиқни интеллектуаллаштириш ва барча тоифадаги ҳарбий хизматчиларнинг интеллектуал салоҳиятини ошириш масаласини кун тартибига долзарб масала қилиб қўйди. Бу табиий ҳол, албатта. Чунки ҳарбий соҳа кенг компьютерлаштирилмасдан, ҳарбий хизматчилар умумий, ижтимоий-сиёсий, махсус ҳарбий, ҳуқуқий билимларни чуқур эгалламасдан туриб ўз касбларининг устаси бўла олмайдилар.

Армия сафида хизмат қилиш, ҳарбийлик касбини эгаллаш истагини билдирганлар орасидан Қуролли Кучлар сафида энг муносиблари қатъий танлов асосида саралаб олинапти. Бу ҳарбийлик касбининг ва армияда хизмат қилишнинг нуфузи ошганлигидан гувоҳлик беради. Табиийки, бугунги кунда биз номзодларга муайян талаблар қўямиз, бунинг натижасида хизматга қабул қилиш сифати анча яхшиланди. Илгари биринчи галда номзоднинг жисмоний тайёргарлигига эътибор қаратилган бўлса, бугунги кунда уларнинг интеллектуал савияси биринчи ўринга чиқди. Мантқиқий фикрлай оладиган, тўғри қарор қабул қила билладиган, дунёқараши кенг, чуқур билимга эга, психологик чидамли бўлганлар танлаб олинади. Ушбу сифатларнинг барчаси махсус тест ёрдамида аниқланади. Айни пайтда шунини ҳам қайд этиб ўтиш жоизки, ёшларнинг жисмоний тайёргарлиги ҳам ўтган йиллардагига қараганда ошди.

Бугунги кунда йигитлар армияда хизмат қилишга жиддий ҳозирлик кўришмоқда: спорт билан шуғулланишяпти, турли соҳаларга оид янги билимларни эгаллашяпти. Муддатли ҳарбий хизматни ўташ даврида эса улар қисқа вақт

ичида келгусидаги мустақил меҳнат фаолиятида асқотадиган муайян мутахассисликни ҳам эгаллашмоқда. Ҳарбий хизматчиларнинг энг муносиблари сержантлар тайёрлаш мактабларида таҳсил олишяпти. Бу ерда эгаллаган билимларини, орттирган кўникма ва маҳоратларини кейинчалик амалий фаолиятларида муваффақият билан қўллашмоқда: секцияларга, қоровулларга ва ҳарбий нарядларга моҳирлик билан бошчилик қилишяпти. Хуллас, ҳаёт бир жойда тўхтаб тургани йўқ. У ҳарбий хизматчилардан ҳам доимо ҳаракатда бўлишни, олға интилишни, маънавий оламини камол топтириб, интеллектуал салоҳиятини ва касб маҳоратини ошириб боришни талаб этади. Бу эса ўз навбатида таълим-тарбия жараёнини такомиллаштириб боришни тақозо қилади.

– **Қоровул қўшинларида хизмат қилаётган командирлар ва уларнинг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосарлари шахсий таркиб ўртасида тарбиявий**

вакилларимиз республика миқёсида ўтказиладиган кўрик-танловларда фаол иштирок этишади. Масалан, ҳар йили ҳарбий қисмларимиз хор жамоалари ўртасида энг яхши хор қўшиғи бўйича танлов ташкил этилади. Ўтган йили Қуролли Кучлар тизимида ўтказилган эстрада қўшиқлари танловида эса Қоровул қўшинлари ансамбли ғолибликни қўлга киритди.

Танловлар ўз йўлига. Аммо биз тарбиявий ишларнинг бошқа шаклларида ҳам самарали фойдаланамиз. Қоровул қўшинларида кўп йиллик тарихи давомида яхши анъаналар қарор топган. Ана шу анъаналарни сақлаб қолиш, келгуси авлодларга етказиш муҳим вазифа ҳисобланади. Бу борада фахрийларимизнинг роли катта бўляпти. Улар ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга муносиб ҳисса қўшишмоқда. Кексаларига қарамай ҳарбий жамоаларда ўтказиладиган учрашувлар, суҳбатларда фаол қатнаши-

лишларига киришда тўплаш мумкин бўлган энг кўп баллнинг 27 фоизи миқдорида қўшимча балл шаклидаги имтиёз берилади. Ўтган йили ушбу имтиёздан Қоровул қўшинлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаган 580 нафар ҳарбий хизматчи фойдаланди. Бугунги кунда уларнинг акса-

лан жиҳозланган «Саломатлик» поездида боришди.

Республикамиз Ҳукумати томонидан кўрилган чора-тадбирлар бўлиналари зарур жиҳозлар, шу жумладан спорт инвентарлари ва тренажёрлар билан таъминлаш имконини берди.

– **Қоровул қўшинларида жисмоний тайёргарлик ва спортга алоҳида эътибор берилётганлиги ҳарбий хизматчиларнинг спорт соҳасида эришаётган ютуқларига қараб ҳам баҳо бериш мумкин. Бу натижалар эса мактовга арзигулик...**

– Ҳақиқатан ҳам ўтган йил Қоровул қўшинлари учун спорт соҳасида ютуқларга бой бўлди. Атлетларимиз турли спорт тадбирларида, шу жумладан, халқаро миқёсдаги мусобақаларда ҳам фаол иштирок этишди. Дзюдо бўйича «Катта дубулга» кубоги учун Россияда бўлиб ўтган турнирда шартнома асосида ҳарбий хизматчи, кичик сержант Д. Чориев 90 кг вазн тоифасида 38 та мамлакат вакиллари орасида кумуш медаль соҳиби бўлди. Оддий аскар А. Петров ярим марафон бўйича Душанбе шаҳрида бўлиб ўтган халқаро мусобақада иккинчи ўринни эгаллади. Қўл жанги бўйича Европа очиқ чемпионатида яна бир вакилимиз – оддий аскар М. Маметов 60 кг вазн тоифасида иштирок этиб, бронза медаль билан қайтди.

Ҳарбий хизматчиларимиз Жанубий Кореянинг Инчон шаҳрида бўлиб ўтган XVII ёзги Осиё ўйинларида ҳам муносиб қатнашиб иккита кумуш медални қўлга киритишди. Булар шартнома асосида кичик сержант Д. Чориев ва шартнома асосида оддий аскар А. Котляровадир. Қўл жанги бўйича Қоровул қўшинлари терма жамоаси халқаро мусобақаларда мунтазам равишда қатнашиб келади. Ушбу нуфузли баҳсларда спортчиларимиз мақтанса арзигулик натижаларга эришишяпти.

Суҳбатимиз якунида шунини алоҳида таъкидлашни истардимки, ҳарбий хизматчиларимизнинг аксарияти зиммаларига юклатилган вазифаларни юксак профессионал даражада бажаришмоқда, конституциявий бурчига масъулия билан ёндашишмоқда. Уларнинг эришаётган ютуқлари, фидойиларча хизмати давлатимиз, ИИБ раҳбарияти томонидан муносиб равишда рағбатлантириляпти. Эллик нафардан ортиқ офицер ва сержантларимиз Ватанимизнинг юксак мукофотларига сазовор бўлгани, қирқ нафардан зиёд ҳарбий хизматчиларимиз республика ИИБнинг «А'lo xizmatlari uchun» кўкрак нишони билан тақдирлангани сўзимнинг исботидир. Шу боисдан биз байрамни кўтаринки кайфиятда кутиб олмоқдамиз. Ватан ҳимоячилари кунига бағишлаб кўплаб маданий ва маънавий-маърифий тадбирлар ўтказиш режалаштирилган.

– **Мазмунли суҳбатингиз учун раҳмат.**

Елена КУЗНЕЦОВА
суҳбатлашди.

ФАХРЛАНСАК АРЗИЙДИ

ишлар олиб боришнинг турли шакл ва усулларидан фойдаланишига шубҳа йўқ. Айниқса, турли танловлар ўтказиш тобора оммалашиб борапти...

– Ҳақиқатан ҳам шундай. Мусобақалашув руҳи ижодий қобилиятни кучайтиради, кишини ғалаба қозонишга, маҳоратини оширишга ундайди. Ўзбекистон Қуролли Кучлари тизимида «Энг илғор касб мутахассиси» танловини ўтказиш анчадан буён анъана тусига кирган. Ушбу танлов офицерлар ва шартнома асосидаги ҳарбий хизматчиларнинг касбий маҳоратини оширишга, дунёқарашини кенгайтиришга хизмат қилмоқда. Жорий йилда мазкур танлов якунлари бўйича Қоровул қўшинларида «Энг илғор бригада командир» номинациясида **подполковник У. Юсупов**; «Энг илғор батальон командир» номинациясида **майор Т. Комилов**; «Энг илғор взвод командир» номинациясида **капитан Н. Тоғаев**; «Энг илғор гуруҳ командир» номинациясида **катта сержант А. Рўзиев**; «Энг илғор сержант» номинациясида эса **сержант Б. Юсупов** ғолиб деб топилди. Шунингдек, ИИБ Қоровул қўшинлари ҳарбий қисмлари ўртасида ўтказилган «Энг илғор қўшилма» танловида **подполковник З. Юлдашев** командирлик қилаётган ҳарбий қисм биринчи ўринни эгаллади. Бундай ютуқлар билан ҳақли равишда фахрланамиз, албатта.

Ҳарбий хизматчиларимиз ўзларининг иқтдорларини намойиш этишлари ва ривожлантиришлари учун турли ижодий танловлар ҳам ўтказиб турамыз. Бундан ташқари,

шадди. Бундай тадбирлар чоғида бой ҳаётӣ ва хизматга оид тажрибаларини ёш ҳарбийлар билан ўртоқлашади. Фурсатдан фойдаланиб, бунинг учун фахрийларимизга самимий миннатдорлик билдираман. Мамлакатимизда «Кексаларни эъзозлаш йили» деб эълон қилинган жорий йилда уларга ҳар томонлама ғамхўрлик кўрсатишни режалаштирганмиз.

– **Ҳарбий хизматчиларнинг касб маҳоратини ошириш, уларни ижтимоий ҳимоя қилиш чора-тадбирларини кучайтириш ҳамisha давлатимизнинг диққат марказида. Бу ҳам ҳарбийлик касбининг нуфузи, обрў-эътибори ошишида муҳим омил бўлаётган бўлса керак?**

– Бунга шубҳа йўқ. Масалан, мамлакатимиз Президентининг «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларга бериладиган имтиёзлар тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарорини олиб кўрайлик. Ушбу қарорга асосан ҳарбий қисм кўмондонлигининг тавсияномасига эга бўлган абитуриентларга республикамизнинг барча олий таълим муассасаларининг бакалаврият таълим йўна-

ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ

ОРЗУЛАРДА БИРЛАШГАН ДЎСТЛИК

Инсон ҳаёти давомида кўплаб кишилар билан учрашади, суҳбатлашади. Бирини ака, бирини ука билиб, айримлари билан дўст тутилади. Дўстлар ҳам ҳар хил бўлиши мумкин: мактабдош, талабалликдаги ёки ишхонадаги дўстлар. Айтишларича, ҳарбий хизматда ортирилган дўстлик абадий бўлар экан. Орадан йиллар, ўтса-да, улар учрашганда ўша дамларни соғинч билан тилга олишади, хотирлашади. Негаки, уларни ягона мақсад бирлаштиради: у ҳам бўлса, яқинларидан олисда, қатъий тартиб асосида сафдошлари билан юрт олдидеги йигитлик бурчини ўташ, Ватанига сидқидилдан хизмат қилиш.

Айни пайтда ИИБ Тошкент олий ҳарбий-техника билим юртида йигитлик бурчини ўтаётган Жавоҳир Раҳмонов, Фароҳиддин Мамажонов ва Жасурбек Одиловни ҳам ҳарбий хизмат дўстлаштирди, дейиш мумкин. Буни қарангки, бири Жиззах вилоятида, яна бири Фарғона, бошқаси Андижонда вояга етган, бир-бирини умуман танимайдиган, билмайдиган бу уч йигитни ҳарбий хизмат, Ватан олдидеги йигитлик бурчини бажариш бирлаштирди, қатъий синовдан ўтказди. Вақт ўтиши билан улар қадрдон бўлишди, келажакка ҳамжиҳатликда эзгу режалар тузишди.

— Мана, яқинда бу ерда муддатли ҳарбий хизматни ўтаётганимизга ҳам бир йил бўлади, — дейди Жиззахлик оддий аскар Жавоҳир Раҳмонов. — Барчамиз ўз вилоятимизга, ота-онамиз бағрига қайтамиз. Лекин бундан бир томондан қувонаётган бўлсак, бошқа томондан дилимизнинг туб-тубида ҳарбий хизматимиз тугамаслигини, яна шу ерда қолишни хоҳлаймиз. Негаки, айнан шу ерда биз ҳақиқий йигит бўлиб етишдик, Ватан туйғусини, ота-она қадрини тушуниб етдик, дўстлар орттирдик.

— Болалигимизда ака, тоғаларимиздан ҳарбий хизматда бўладиган воқеа-ҳодисаларни кўп бор эшитардик, — дейди Андижон вилоятидан келиб муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган оддий аскар Фароҳиддин Мамажонов. — Қийинчиликлари, жанжаллар, бири-бирига босим ўтказишлар ҳақида гапириб беришарди улар. Дастлаб, биз ҳам муддатли ҳарбий хизматни ўташ учун билим юртига кириб келганимизда юрагимизда оз-моз ҳадик бор эди. Шундайми, Жасур?

— Тўғри айтасан. Бизга ҳам босим ўтказишади, жанжаллашармиз деб ўйлагандик. Лекин ҳаммаси бекор экан. Бугунги армия аввалгиларидан тубдан фарқ қилишига, бу ерда юксак салоҳиятга эга, жисмонан соғлом ва маънан етук юрт ҳимоячиларидан иборат профессионал армия шаклланишига амин бўлдик. Биз хизматдошларимиз билан бир оила-аъзоларидек яқин бўлиб кетдик, ҳарбий хизматнинг барча паст-баланди, енгил ва оғир томонларини бирдек қабул қилишга ўргандик. Сизларни билмадим-у, лекин мен ҳаётимни ҳарбий хизматсиз тасаввур қилолмайман.

— Бундан тўрт йил олдин акам йигитлик бурчини ўтаганда ота-онам билан уни кўргани боргандик, — дейди Фароҳиддин. — Ўшанда акамнинг ҳарбий кийимда шахдам қадамлар билан чиқиб, қасамёд қабул қилган

нини кўрганда — у кишидай аскар бўламан, Ватанимга хизмат қиламан деб кўнглимга тугиб қўйгандим. Вақт оқар сувдек ўтиб кетибди. Мана, мақсадимга етдим. Ҳарбий хизмат синовларидан муваффақиятли ўтиб, Ватан ҳимоячиси бўлдим. Бугун эса муддатли ҳарбий хизматни яқунлаш арафасида турибмиз.

Ўз вақтида миллий курашда кўплаб мусобақаларда голиб чиққан Жиззахлик Жавоҳирнинг ҳам, боксда рақибларини нокаутга учратиб, вилоятда иккинчи ўринни эгаллаган Фарғоналик Жасурнинг ҳам, ҳамон кўл жангини қанда қилмай шуғулланадиган Фароҳиддиннинг ҳам орзулари осмон қадар юксак. Улар мақсадлари йўлида яхши ўқишга, амалий ва назарий машғулотларда доимо фаол бўлишга, командирларнинг ҳар бир топширигини бехато бажаришга интилишмоқда. Уларнинг мақсади битта — келажакда ҳарбий қисм кўмондонлигидан имтиёзли тавсиянома олиб, шу ерга, ҳозир ўзлари муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ИИБ Тошкент олий ҳарбий-техника билим юртига ҳужжат топшириш, офицер бўлиб етишиш. Халқига, Ватанига чин дилдан хизмат қилиш, уни кўз-қорачиғидек асрашдир...

Фозил МАМАШАРИПОВ.
Шавкат ҚАҲҚОРОВ олган сурат.

ВАТАНГА САДОҚАТ ТИМСОЛИ

Тинчлик-осойишталик, хотиржамлик ҳукм сурган жойда эзгу ишлар ҳамиша бардавомдир. Бу ҳаётий ҳақиқатни халқимиз истиқлол йилларида Президентимиз, Қуролли Кучларимиз Олий Бош Қўмондонни Ислон Каримов раҳнамолигида барча соҳаларда амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотлар, жумладан, ҳамжиҳатлик, бағрикенглик, олижаноблик ва меҳроқибат каби инсоний туйғулар ҳар қачонгидан юксак чўққиларга кўтарилиб, осмонимиз мусаффолигини асраб-авайлаш, аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш йўлидаги беқиёс сўй-ҳаракатлар мисолида янада теранроқ англаб етмоқда.

Хўш, биз бу натижаларга, шундай ёруғ кунларга осонлик билан эришдикми? Ўзбекистонимизнинг тенглар ичра тенг бўлиб, халқаро майдонда мустақам ўрин эгаллаши ўз-ўзидан бўлдимми? Йўқ, албатта. Агар истиқлолимизнинг дастлабки кунларидеги ҳолат билан бугунги кунни таққосласак, босиб ўтилган йўлнинг нақадар оғир, мураккаб ва машаққатли кечганини яққол тасаввур қиламиз. Давлатимиз раҳбарининг «Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида» деб номланган китобини ўқир эканмиз, яқин ўтмишимизда рўй берган воқеалар, эл-юрт манфаати, келажакни ўйлаб бошланган оқилона сиёсат мазмун-моҳиятини янада теранроқ тушуниб етамиз.

Таъкидлаш жоизки, «Ўзбек модели» деб ном олган мустақил тараққиёт йўлимиз асосида эришилаётган ютуқларимизда бугунги замон талаблари асосида шакллантирилган Қуролли Куч-

ларимизнинг ҳам алоҳида ўрни бор. Чунки миллий армиямиз юртимиз мустақиллиги, унинг хавфсизлиги ва ҳудудий яхлитлигининг ишончли кафолатидир. Қуролли Кучларимиз сафларида бугун Ватанга садоқатли, жисмоний ва маънавий жиҳатдан етук, мард ўғлонлар хизмат қилмоқда. Улар ҳамиша халқимиз ардоғида, давлатимиз эътиборидадир.

Қуролли Кучларни ислох этиш жараёнида уни замонавий қурол-яроғ ва техника билан таъминлаш, ҳарбийларнинг жанговар қобилият ва тайёргарлигини ошириш билан бирга, миллий армиямиздаги маънавий-ахлоқий муҳитни тубдан яхшилаш, ҳарбийларнинг маънавий оламини юксалтириш ҳамда руҳан товлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Давлатимиз раҳбари ташаббуси ва ғояси асосида бунёд этилган пойтахтимиздаги «Ватанга қасамёд» монументи ўзида ана шундай чўқур ҳаётий фалсафани, теран маъ-

но-мазмунни ифода этади. Юртбошимиз таъкидлаганидек, бу бекор мажмуани бир кўрган инсон, юраги жижиллаб, унинг маъносини тушуниб, англаб, бу ҳайкални авваламбор Ватанга садоқат, мардлик ва жасорат мадҳияси, эл-юрт ҳимоячиси бўлган фидойи инсонларга қўйилган гўзал бадиий обида сифатида қабул қилади.

Бу мажмуада азамат ўғлон давлатимиз тимсоли — байроғимизни ўпиб, қўлғу заминнинг ҳар қарич тупроғини асраш учун тайёрман, деб тиз чўкиб қасамёд қилаётгани ифода этилган. Она Ватан тимсоли — мўътабар она ҳарбий хизматга отланган азиз фарзандларига фотиҳа бериб, оқ йўл тиламоқда.

Ушбу мажмуада жойлашган ҳайкал сиймосида Қуролли Куч-

ларимиз сафида хизмат қилишга тайёр турган минг-минглаб шижоатли ёшларимизнинг юксак орзу-интилишлари ўз аксини топганлигини кўришимиз мумкин.

Ватан ҳимоячилари куни кенг нишонланаётган шу кунларда «Ватанга қасамёд» ҳайкали атрофи ҳар қачонгидан гавжум. Муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган аскарлар, олий ҳарбий таълим муассасалари курсантлари, тингловчилари, юртдошларимиз ва хорижлик меҳмонлар бу муаззам монументни зиёрат қилар экан, унинг тимсолида жисмонан ва маънан етук, эл-юртимизга садоқатли, мард йигитларимизни кўргандек бўлади.

Мамлакатимиздаги касбхунар коллежларида чақириқча бошланғич тайёргарлик дарслари ўтказилаётгани, Ўзбекистон муҳофазатига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг бўлажак ҳарбийларга миллий ғоя, мардлик ва матонат руҳида тарбиялашда улар учун маънавий ибрат бўлиб хизмат қиладиган бундай таъсирчан бадиий тимсолларнинг ўрни ва аҳамияти беқиёс, албатта.

Бир пайтлар ота-оналар ўғлини қандай йўллар билан бўлмасин, армиядан олиб қилишга уринган бўлса, бугун улар фарзандларининг муддатли ҳарбий хизматни ўташини чин дилдан истамоқда. Чунки армиямизда соғлом муҳит, аскарлар учун замонавий шарт-шароитлар яра-

тилган, уларга турли имтиёзлар берилган.

Йигитларнинг хизматга келишидан олдин жиддий тайёргарлик кўргани ҳозирги кунда ҳарбий қисмларда хизмат қилаётган аскарларнинг ҳарбий тартиб-интизомга тез кўникишида, машғулотларни яхши ўзлаштиришида яққол намён бўлмоқда. Айни пайтда «Ватанга қасамёд» ҳайкали олий ҳарбий таълим муассасаларидаги ўқув жараёнида, хусусан, курсантларнинг маънавий-руҳий тайёргарлигини юксалтиришда ўзига хос монументал дарслик вазифасини ўтамоқда.

Ҳар томонлама ҳаётий асосга, катта тарбиявий аҳамиятга эга бу муҳташам монумент шу юртда униб-ўсган, унинг бугунги ва эртанги кунини ўйлаб яшаётган ҳар бир инсонни фикрлашга, осуда, хотиржам ва фаровон ҳаётимизнинг қадрига етишга ундайди. Бу миллий армиямиз ёшларни баркамол инсон сифатида вояга етказадиган том маънодаги ҳаёт мактабига айланганидан далолат беради. Миллий армиямиз сафлари эса ана шу эътибор ва ғамхўрликни, мустақилликни, тинчликни қадрлайдиган, мард, жасур, ўз кучи ҳамда салоҳиятига ишонган йигитлар ҳисобига кенгаймоқда. Зеро, бундай хислатларга эга Ватан ҳимоячилари халқимизнинг тинч ҳаёти, хавфсизлиги ва фаровонлигини таъминлашнинг ишончли кафолатидир.

Мирилсон БАДАЛОВ.

ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТ ВА

Избоскан тумани ИИБ 149-милиция таянч пункти профилактика инспектори, катта лейтенант Лутфулло Сулаймоновга Қўшқўприк маҳалласида яшовчи Рўзихон Охунова мурожаат этди. У бундан бир неча соат бурун номаълум кимсалар хонадонидан ҳеч ким йўқлигидан фойдаланиб бир ярим миллион сўмликдан зиёд уй-рўзгор буюмларини ўғирлаб кетишганини маълум қилди.

Л. Сулаймонов жабрдийданинг қўни-қўшниларидан, воқеа юз берган пайти ўша атрофдан ўтган одамлардан сўраб-суриштирди. Лекин ҳеч ким ушбу ҳолат юзасидан деярли ҳеч нима айта олмади. Инспектор содир этилган ўғрилиқ ҳақида туман ИИБ навбатчилик қисмига, қўшни ҳудудлардаги ҳамкасбларига хабар берди.

Орадан бир неча кун ўтиб қўшни маҳаллада яна бир ўғрилиқ юз берди. Бу сафар ўғрилар дорихонага эшикни бузиб кириб, кўп миқдордаги дори-дармонларни ўмариб кетишган эди. «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаси раҳбари Баҳромжон Узоқов ўша яқин атрофда сариқ тусли «Матиз» русумли автомашинага қандайдир кутилар кўтарган икки нотаниш йигит ўтирганини кўрганини айтди.

Яқшиям посбонлар сардори машинанинг давлат рақамини эслаб қолган экан. Автоулов эгаси Андижон шахрлик М. Зокир исмли

киши бўлиб чиқди. У ўша куни икки йигит олдига келиб, уларни Избоскан туманига олиб бориб келишни илтимос қилишганини айтди. Туманнинг Жаҳонобод маҳалласига етиб келишгач, бир оз тўхтаб туришини сўраб, ҳозир товар олиб келишларини айтишган. Тез орада аллақанча картон қутилар кўтариб келишган. Ҳайдовчи уларни Андижон шахридаги Тожик кўчасига элтиб қўйгач, юкларини тушириб, ҳисоб-китоб қилишган.

Тезкор гуруҳ дарҳол киракаш айтган манзилга йўл олди. Гуруҳ таркибида профилактика инспектори, катта лейтенант Лутфулло Сулаймонов ҳам бор эди. Муқаддам судланган С. Ботир ушбу ўғрилиқни содир этганликда гумон қилиниб қўлга олинди. Унинг хонадони кўздан кечирилганида нафақат дорихонадан ўмарилган

дори-дармонлар, шунингдек Рўзихон Охунованинг уйидан ўғирланган нарсалар ҳам чиқди. Шу кунгун С. Ботирнинг жиноий шериги А. Азамат ҳам қўлга олинди. Уларнинг ҳар иккаласи ҳам қилмишларига яраша жавобгарликка тортилди.

– Менинг хизмат ҳудудим аслида тинч-осойишта ҳудуд ҳисоблана-

ди. Фаолиятимда бунақанги жиноятга илк бор дуч келишим. Маҳаллар аҳли асосан фермер хўжалиқларида меҳнат қилади. Айниқса, Қўшқўприк маҳалласи билан фахрланамиз.

бериб, яқин ҳамкорликда ишларига ёрдам бераёпти.

Милиция таянч пункти биносида иккита тикув цехи фаолият кўрсатиб турибди. Шу яқинда қад кўтарган за-

бошлигининг ўринбосари, подполковник Алишер Исмоилов. – Дастлаб фаолиятини Андижон тумани ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бўлимида оддий милиционерликдан бошлаган эди. Ўзига талабчан. Ҳар бир топшириқни виждонан, бекаму кўст бажаради. У мазкур ҳудудга профилактика инспектори этиб тайинлангач, турли ҳуқуқбузарликларнинг сезиларли даражада камайишига эришди. Айниқса, вояга етмаганлар томонидан ҳуқуқбузарликлар содир этилиши кескин қисқарди.

Профилактика инспекторлари маҳалла фаоллари, оилалар, мактаб педагоглар жамоаси билан яқин ҳамкорлик қилишсагина кўзлаган натижаларига эриша оладилар. Бунинг исботини катта лейтенант Лутфулло Сулаймонов фаолиятида яққол кўриш мумкин.

Борис КЛЕЙМАН.
Андижон вилояти.

Суратда: профилактика инспектори, катта лейтенант Л. Сулаймонов «Қўшқўприк» маҳалла фуқаролар йиғини раиси О. Раҳмонова ҳамда диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи Ж. Абдураҳмонова билан.

Муаллиф олган сурат.

МУҲИМИ — ИШОНЧНИ ОҚЛАШ

Учқудуқ тумани ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бўлими ходимлари қўриққа топширилган мол-мулкни кўз қорачигидек асраб-авайлаб келишяпти. Бунда уларга замонавий техник воситалар қўл келмоқда. Қолаверса, шахсий таркибнинг фидойилиги, касбий маҳорати ҳам муваффақиятлар омили бўлаяпти. Бугунги кунда соҳа ходимлари томонидан 71 та халқ хўжалиги объектлари, 39 та хонадон ишончли қўриқланмоқда. Қўриққа олинган масканлар ва хонадонлар техник қўриқлаш пунктига уланган.

Корхона, ташкилот ва муассасаларда одатдаги иш куни тугаши билан қўриқлаш хизмати ходимларининг фаолияти қизғин паллага кирди – қўриққа топширилган объектларга ўрнатилган техник қўриқлаш воситалари ёқилади, постда турганлар сергакликларини янада оширадилар, автоэкипажлар белгиланган йўналиш бўйлаб ҳаракатлана бошлашади. Техник қўриқлаш пунктига ташвиш сигнали тушиши билан санокли дақиқалар ичида қўлга олиш гуруҳи воқеа жойига етиб боради.

Ходимлар томонидан ўтган йил давомида ҳар хил турдаги саккизта жиноятнинг олди олинди, 22 нафар фуқаро гумон қилиниб, туман ИИБга олиб келинди. Шунингдек, бошқа соҳавий хизматлар билан ҳамкорликда туман ҳудудида жойлашган корхона ва ташкилотлардан олиб чиқилаётган моддий-товар бойликларини аниқлаш бораси-

да тезкор профилактик ишлар олиб борилаяпти. Бунинг натижасида етти та майда ташмачилик ҳолатлари аниқланиб, 707 минг сўмлик моддий-товар бойликлари мулк эгаларига қайтарилди.

2014 йилнинг декабрь ойида Миллий банкнинг туман филиали биносида хизмат ўтаётган ходимлар, сафдорлар Азиз Икромов ва Аслидин Нурматов ўз юмуши билан банкка келган коллеж

ўқувчиси М. Садулла (исмлари ўзгартирилган)нинг атрофга олазрак қараётганидан хушёр тортиб, унинг сумкасини текширишади. Маълум бўлишича, у ўзи амалиёт ўтаётган Шимолий кон

бошқармасига қарашли карьердан 26 дона электродни сумкасига яшириб олиб чиққан экан.

Кўриниб турибдики, қўриқлаш хизмати ходимлари ўз вазифасини бажараётган ҳудудларда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, жиноятчиликка қарши курашиш билан бирга жамоат тартиби ва фуқаролар хавфсизлигини таъминлашда ҳам фаол иштирок этишмоқда. Ижобий натижаларни қўлга киритишда ходимлар мунтазам касбий ҳамда жанговар маҳоратини ошириши ва жисмоний машғулотларни қанда қилмасликлари қўл келмоқда. Қолаверса, хизматни энди бошлаган ёш ходимларга малакаи мураббийлар бириктириляпти.

Шунингдек, бўлим раҳбарияти томонидан ходимларнинг турмуш шароити, маҳаллада тутган ўрни билан танишишга, яқна тартибдаги тарбиявий ишларга алоҳида эътибор берилаётгани, ота-оналари ва турмуш ўртоқлари билан суҳбатлар ўтказилаётгани яхши натижа бераёпти. Жамоадаги ахлоқий, руҳий муҳитни яхшилаш, ўзаро ҳурмат, меҳр-оқибатни мустаҳкамлаш борасидаги саъй-ҳаракатлар хизматдаги муваффақиятлар омили бўлмоқда.

Мирзоқул АҲАДОВ.
Навоий вилояти.
Муаллиф олган сурат.

ОСОЙИШТАЛИК ЙЎЛИДА

Инсон барча жонзотлар ичида азизу мукаррам қилиб яратилган. Унга бемисл ақл-заковат, идрок ва тафаккур, меҳр-муҳаббат туйғулари ато этилган. Таассуфки, баъзан орамизда қалбини ёвузлик эгаллаган кимсалар ҳам учраб турадики, улар инсонга хос бўлмаган номақбул ишлар билан шуғулланиб, юрт тинчлиги, осойишталигига рахна солишга уринадилар. Хукуқ-тартибот идоралари ходимлари томонидан қўлга олинганда эса айбини тан олмай, қилмишини яширишмоқчи бўлишади. Бироқ терговчиларнинг ўз касбининг устаси эканлиги, воқеликни синчковлик билан ўрганиб, тўғри ва оқилона хулоса чиқариши туфайли қинғирликлар ўз вақтида барҳам топаверади.

НАТИЖАЛАР КЎЗЛАНГАНИДЕК

Тошкент вилоятининг Чирчиқ шаҳар ИИБ тергов бўлими томонидан ўтган йили беш юздан ортиқ тергов ишлари олиб борилди. Шунингдек, бу жараёнда олти мишдан ортиқ қўшимча жиноятлар аниқланди.

Биргина мисол. Чирчиқ шаҳридаги деҳқон бозорида бир гуруҳ номаълум шахслар бу ерда савдо қилиб турган Т. Маҳкамбой, Ҳ. Фаррух ва Б. Толибжонни ҳеч қандай сабабсиз аямай калтаклашади. Оқибатда улар турли даражадаги тан жароҳатлари билан шифохонага жойлаштирилади. Мазкур ҳолат билан шуғулланиш тергов бўлими бўлинма бошлиғи, капитан Исроил Шамшиевга топширилди. У аввалига жабрланувчилар билан суҳбатла-

шиб, безориларнинг ташқи кўриниши ҳақида маълумотлар олди. Сўнгра бозордаги сотувчилар билан гаплашиб, гувоҳларнинг кўрсатмаларини эшитгач, Чирчиқ шаҳрида яшовчи Э. Охун, Т. Жонибек, С. Дониёр ва И. Холмат гумон қилинувчи сифатида қўлга олинди. Қарангки, улар айбини инкор қилиб, шу куни бошқа жойда бўлганми, деб туриб олишди. Ваҳоланки, воқеа жойидан олинган ашёвий далиллар, экспертиза хулосалари жиноятни айнан улар содир этганини кўрсатиб турарди. Гувоҳлар ва жабрланувчилар билан юзлаштирилгандан кейингина қилмишини тан олган зўравонлар қонун ҳукмидан қочиш қутула олмасликлари амин бўлишди.

– Тергов сифатини янада яхшилаш ходимларнинг ҳуқуқий билимига бевосита боғлиқ, – дейди бўлим бошлиғи, подполковник Абдумажид Раззоқов. – Шунинг учун мазкур йўналишда ҳам кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, мунтазам равишда қонунларга киритилаётган ўзгартиш ва қўшимчалар, янги қабул қилинган меъёрий ҳужжатлар мазмун-моҳиятига қаратилган тарғибот ишлари ташкил этиляпти. Ўтган йили ўтказилган ана шундай тадбирларга ИИБ Академиясининг профессор-ўқитувчилари, шаҳар суди ва прокуратурасининг малакали мутахассислари иштирок этди. Бу каби тадбирларимизда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳамда

ҳоқимият вакиллари қатнашиб, кун тартибдаги муҳим масалалар улар томонидан жойларда фуқароларга етказилаётгани айтилиб, муддао бўлмоқда.

Бўлимда «Устоз-шогирд» аънъанаси ҳам яхши йўлга қўйилган. Кўп йиллардан бери соҳада фаолият юритаётган бўлинма бошлиқлари – капитанлар Фарид Ҳамидов ва Исроил Шамшиев ёш ходимларга устоз қилиб бириктирилган. Ички ишлар идораларида хизматни бошлаганига ҳали кўп йил бўлмаган лейтенантлар Жаҳоҳир Расултаев ва Музаффар Нурматов улардан соҳа сирларини кунт билан ўрганишяпти. Мураккаб жиноятларни тергов қилиш жараёнларида иштирок этиб, билим ва кўникмаларини шакллантириб боришмоқда.

Иномжон РАХИМХЎЖАЕВ,
сержант.
Тошкент вилояти.

ИИБ Матбуот хизмати хабарлари

ҲАМТОВОҚЛАР ҚЎЛГА ТУШДИ

Жиззах вилояти Пахтакор тумани «Мингчинор» қишлоқ фуқаролар йиғинида яшовчи Қ. Ўлмаснинг ховлисидан беш бош қорамол ўғрилаб кетилади. Ушбу жиноятни жабрланувчининг маҳалладоши М. Умар ҳамтовоғи М. Сурайё билан биргаликда

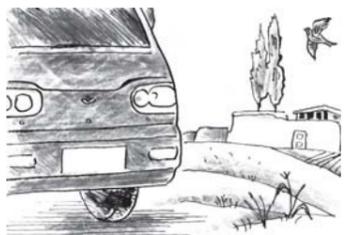
содир этганлигини ички ишлар идоралари ходимлари аниқлашди. Энди улар қилмишига яраша қонун олдида жавоб беради.

ТИФ КЎТАРГАН АЁЛ

Чирчиқлик Т. Моҳира турмуш ўртоғи Т. Хайридин билан ўзаро келиша олмай гап талашиб қолади. Бир-биридан устун келишга уринаётган эр-хотиннинг уриши даҳанаки жангга айланади. Шу пайт газабланган Моҳира турмуш ўртоғининг кўкрагига пичоқ санчиб олади. Мазкур ҳолат юзасидан жиноят иши кўзғатилди.

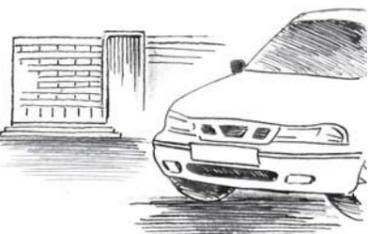
ЭГРИ НИЯТЛИ ЙЎЛОВЧИ

Андижон вилояти Шахрихон туманида яшовчи Ж. Лазиз бошқарувидаги «Дамас» русумли автомашинага кечки пайт йўловчи сифатида ўтирган номаълум кимса ҳайдовчининг кўзини шамгалат қилиб 590 минг сўм пулини олиб тушиб кетади. Жабрланувчининг мурожаати асосида чора-тадбирлар кўрган ички ишлар идоралари ходимлари томонидан Асака туманида яшовчи Қ. Аббор мазкур жиноятни содир этганликда гумон қилиниб қўлга олинди. Энди унинг хатти-ҳаракатига тергов жараёнида ойдинлик киритилади.

МАҚСАДИГА ЕТА ОЛМАДИ

Пойтахтимизнинг Юнусобод туманида яшовчи Н. Жасур тунда «Нексия» русумли автомашинасини «Шахристон» ресторани олдида қаровсиз қолдиради. Бу зангиоталик Ш. Умиднинг қабиҳ ниятини амалга оширишига қўл келади. Ш. Умид ўзганинг автомашинасида узокқа қочиш кета олмади. Кўрилган чора-тадбирлар натижасида у осойишталик посбонлари томонидан ушланди.

Шерали АНВАРОВ,
майор.

ЭКСПЕРТЛАР ҲИССАСИ ОРТМОҚДА

Жиззах тумани «Зиёкор» қишлоқ фуқаролар йиғинидаги Совунгарлик маҳалласида яшовчи Х. Асил туман ИИБга мурожаат қилди. Унда фуқаро номаълум шахс уйдан салкам икки миллион сўм пулини ўғирлаб кетганини маълум қилади. Воқеа жойига тергов-тезкор гуруҳи билан бирга келган вилоят ИИБ эксперт-криминалистика бўлими катта эксперти, майор Алёна Жумаева ва эксперт, капитан Дилафрўз Пардаева ўғрилик содир этилган жойни синчковлик билан ўрганишди. Лекин жиноятни очишда асқотадиган арзигулик бирор нарса топиш мушкул, олинган бармоқ излари ҳам уй соҳибларига тааллуқли эди. Кутилмаганда ойнадан олинган бармоқ излари бутунлай бошқа кишига мансублиги аниқланди. Суриштирувлар мобайнида мазкур бармоқ излари шу маҳаллада яшайдиган Қ. Темурга тегишли экани маълум бўлди. Экспертларнинг маҳорати туфайли жиноят «иссиқ изида» фош этилди.

Бошқа бир вазиятда эса Жиззах тумани Олмачи маҳалласи ҳудудидан 25 ёшлардаги йигитнинг мурдаси топилди. Вилоят ИИБ ЭКБ катта эксперти, майор Келдиёр Алибеков мурданинг бармоқ изларини «СОНДА» автоматлаштирилган дактилоскопик идентификация тизими орқали текшириб, номаълум шахс Қашқадарё вилояти Чирокчи тумани Сувлик қишлоғида яшаган А. Бекзод эканлигини аниқлади.

Жиззах вилояти ИИБ ЭКБ ходимлари томонидан аниқланган яна кўплаб

мисолларни келтириш мумкин.

— Экспертларимиз томонидан ўтган йили мингга яқин тадқиқотлар ўтказилди, — дейди вилоят ИИБ ЭКБ бошлиғи, подполковник Баҳоидир Худойбердиев. — Улар баллистик, трасологик, хатшунослик, ҳужжатларни техник усулда текшириш, кимёвий, махсус кимёвий, автотехник, портрет усулда олиб борган текширувлари натижасида кўплаб жиноятлар аниқланди. Ходимларимизнинг маҳорати, тажрибаси ошиб бораётгани боис ҳам йилдан йилга улар томонидан очилаётган жиноятлар сони ортмоқда.

Вилоят ИИБ ЭКБ, шунингдек, шаҳар-туман ИИБ эксперт-криминалистикалари воқеа жойларига чиқиб, бир минг олти юздан ортиқ ашёвий далиллар олишди ва уларни текширувдан ўтказишди. Шу билан бирга, беш мингдан ортиқ тергов ва жиноят қидирув тадбирларида иштирок этишди.

Воқеа жойидан олинган бармоқ изларини текшириш орқали жиноят очиш қўл келаётгани боис бу усулга катта эътибор берилмоқда. «СОНДА-АДИТ» тизими ёрдамида ўтган йил давомида қирққа яқин ҳолатда бармоқ излари орқали гумон қилинувчи шахслар аниқланиб, жиноятлар очилди, олти мурданинг шахси аниқлаб берилди.

Кейинги йилларда соҳа замонавий текшириш, тадқиқот ўтказиш аппаратурлари, асбоб-ускуналар, шунингдек, воқеа жойининг ўзида тадқиқот ўтказиш имконини берадиган автолаборатория билан таъминлангани боис эксперт-криминалистикаларга анча қулайликлар яратилди.

Садриддин ШАМСИДДИНОВ,
Жиззах вилояти.

Суратда: вилоят ИИБ ЭКБ катта эксперти, капитан Баҳоидин Тожибоев ашёвий далилни текширувдан ўтказмоқда.

Муаллиф олган сурат.

Маърифат ва сиёсий ўқиш

ХАЛҚАРО ТЕРРОРИЗМ ВА ДИНИЙ ЭКСТРЕМИЗМ — ТАРАҚҚИЁТ ДУШМАНИ

Дунё яралибдики, тинчлик-осойишталик башарият учун энг буюк неъматлардан бири бўлиб келмоқда. Чунки осуда ҳаёт, яратувчанлик ва фаровонлик, умуман, барча эзгу мақсадларнинг рўёби, энг аввало, шу неъматга боғлиқ. Шунинг учун ҳам қадимдан барча халқлар тинчликни асраш учун курашиб келган.

Аммо воқелик тинчликнинг кўплаб мамлакатлар учун ҳали ҳануз орзу бўлиб қолаётганини кўрсатмоқда. Мутахассислар тинчликка раҳна солувчи турлича омиллар мавжудлигини таъкидлашади. Давлатлар ўртасидаги низоли вазиятлар, фуқаролик урушлари, миллий ва этник низолар, табиий офатлар шулар жумласидандир. Лекин бу омилларнинг ичида бугунги кунда энг хатарли, ҳар қандай давлат тинчлиги, осойишталиги учун жиддий хавф солишга қодир бўлгани диний экстремизм ва терроризм омили эканини ҳар бир соғлом фикрли инсон тан олмоқда.

Диний экстремизм ва халқаро терроризм бугун ёки кеча пайдо бўлган ижтимоий ҳодисалар эмас. Миллат, дин ва фуқароликни тан олмайдиган бу иллатлар узоқ ўтмишга бориб тақалади. Шундай бўлса-да, улар ижтимоий барқарорлик, тараққиёт учун ҳеч қачон бугунгидек таҳдид солмаган. Илк ўрта асрлардан то ҳозирги кунимизгача ислом динини ниқоб қилиб, ўзларининг манфур қилмишларини дин билан боғлаб, минглаб инсонлар ёстиғини қуритган оқимлар, гуруҳлар, мутаассиб шахслар кўплаб топилди. Бундай мутаассиб ва террорчи оқимларнинг пайдо бўлиши, уларнинг манфур ишлари ва улардан сақланиш зарур экани диний кўрсатмаларда ҳам очик-ойдин баён этилган. Жумладан, ҳадиси шарифларда келтирилишича, Муҳаммад (алайҳис-салом): «Умматим яқинда етмиш уч фирқага ажралади. Етмиш иккитаси дўзахда ва биттаси жаннатдадир», деганлар.

Пайғамбар (алайҳис-салом) вафотларидан ҳеч қанча вақт ўтмай айрим кишилар дин масаласида ғулувга кетиб, яъни ҳаддан ошганлари учун турли фитна ва низоли ҳолатлар келиб чиқа бошлади. Чунки дин масаласида ғулувга кетиш кишилик жамиятида оғир оқибатларга олиб келиши ҳадисларда таъкидланган эди.

Бугунги кунда дин байроғи остида талончилик, босқинчилик, террорчилик, кўпуровчилик ҳаракатлари содир этилаётгани, нарқобизнес ва ноқонуний қурол-яроғ савдоси амалга оширилаётгани, корхоналар, иншоотларга зарар етказилаётгани ҳам ҳеч кимга сир эмас. Бундай ҳаракатлар ижтимоий барқарорликнинг издан чиқишига, миллатлараро, динлараро адоват, миллатчилик, диний айирмачилик кайфиятларининг шаклланишига замин яратмоқда.

Жаҳолат, диний масалаларда ҳаддан ошиш, фирқа ва ҳизбларга бўлиниш, фитна, хиёнат ҳам замонавий экстремизмнинг асл қиёфасини на-

мойиш этувчи хусусиятлардан ҳисобланади. Қасам ичириб, унга қатъий риоя қилишни талаб этиш, зулм, зўравонлик, маънавий-руҳий босим, тазйиқ ўтказиш билан инсон иродасини синдириш, берилган кўрсатмани сўзсиз ижро этишга тайёр манқуртга айлантириш услублари ва технологияларини такомиллаштириб бораётганлари эса мутаассиб, террорчи кучларнинг ўз ниятлари йўлида ҳар қандай разил ишлардан тап тортмаслигидан далолат беради.

Жумладан, Нигерияда жангарилик амалиётини олиб борувчи «Боко Ҳарам» гуруҳи замонавий таълим-тарбияни ҳаром деб ҳисоблаб, лицей ва коллежларда таълим олувчи ўқувчи, ўқитувчиларга нисбатан жиҳод эълон қилиши. Натижада, 2013 йилнинг ўзида 100 га яқин ўқувчи ушбу гуруҳ томонидан портлатилган бўлса, 2014 йил Нигерия шимоли-шарқидида Чибок аҳоли пунктида жойлашган қизлар лицейининг 276 нафар ўқувчиси гаровга олинган. Бу мудҳиш терактлар оқибати ўлароқ Нигерия аҳолиси ўз фарзандларини мактабга юборишдан хавфсирайдиган бўлиб қолиши.

2014 йилнинг декабрь ойида Покистоннинг Пешовар шаҳридаги мактаблардан бирида толибонлар томонидан содир

га сотиб юбориши террорчиларнинг имон-этиқод ва бошқа муқаддас тушунчалардан анча йироқ эканини кўрсатади.

Дунё бўйлаб демократик таъминлар устувор бўлиб бораётган бугунги кунда диний экстремизм ва терроризмнинг бу қадар кенг қулоқ ёйишига қандай омиллар сабаб бўлмоқда? Ушбу иллатларнинг давлат, жамиятларнинг тинч-осудалигига доимий хавф солиб туришидан кимлар манфаатдор? Бу каби саволларнинг аниқ ечимини топиш қийин, албатта. Шундай бўлса-да, соҳа мутахассислари диний экстремизм ва терроризмнинг доимий мавжуд бўлишига етарли сабаблар омил бўлаётганини таъкидлашади.

этилган террорчилик акти натижасида ҳам 130 га яқин мурғак боланинг ҳалок бўлиши қалбида заррача меҳр-мурувват, инсонийлик аломати бор кишиларни жунбишга келтирди.

Бундан ташқари, Ироқ ва Сурияга қарашли ҳудудларни эгаллаб «Ислом халифалиги»ни қурдик деб ҳар солаётган бир гуруҳ террорчилар тўдасининг Ироқда яздийлик этиқодидаги 500 га яқин эркакни ҳамда Тикрит шаҳрида жойлашган ҳарбий ҳаво кучларига қарашли билим юртининг 1700 нафар ёш курсантини ваҳшийларча отиб ташлагани ёки қўйдек сўйиб юборгани ҳам ҳар қандай инсонни сергак тортишга ундайди.

Маълумки, ислом дини қулчиликни кескин қоралайди ва бу жирканч ишдан инсонларни қайтаради. Шунга қарамадан, Ироқдаги Абу Бакр Бағдодий бошлиқ террорчилар тўдасининг ўзга динларга этиқод қилувчи аёлларни зўрлаши, улардан жория сифатида фойдаланиши ёки қулдек ўзгалар-

да келтирилган айрим тушунчаларни ўз гаразли мақсадлари йўлида бузиб талқин қилишмоқда. Жумладан, улар ҳижрат, жиҳод, шаҳидлик, халифалик, имон, куфр каби ўта хассослик билан ёндашиш зарур бўлган тушунчаларнинг сохта талқинини шундай усталик билан сафдошлари онгига сингдирмоқдаки, натижада манқуртга айланган террорчилар бажараётган манфур ишларини Аллоҳнинг кўрсатмаси деб қабул қилмоқда. Бу эса турли минтақаларда, айниқса, кўпроқ мусулмонлар яшайдиган мамлакатларда терроризмнинг авж олишига омил бўлмоқда.

Терроризмнинг Европа ва Шимолий Америка бозорлари-ни кўзда тутган ҳолда нарқобиз-

нес билан тобора аниқ қўшилиб бориши. Ҳозирда Афғонистон ва Покистонда жон сақлаётган террорчи ташкилотларнинг асосий молиявий таъминот манбаларидан бири нарқобиз савдоси билан боғлиқ бўлмоқда. Турли халқаро ташкилотлар маълумотларига кўра, бугунги кунда жаҳонда ишлаб чиқарилаётган гиёҳвандлик моддалари умумий ҳажмининг 50 фоизидан 75 фоизигача қисми Афғонистон ҳудуди ҳиссасига тўғри келади. Етиштирилаётган маҳсулотларнинг асосий қисми эса Фарб томон йўналтирилади. Террорчи ташкилотлар етакчи халқаро корпорациялар, жаҳондаги айрим мамлакатларнинг молиявий-саноат гуруҳлари ҳамда махсус хизматлари билан ўзаро муносабатда бўлаётгани эҳтимолдан холи эмас. Айниқса, Ироқ ва Сурия ҳудудларида террорчилик билан шуғулланаётган гуруҳлар қурол-яроғ савдоси, нефтни қайта ишлаш соҳасида фаоллиги олиб борувчи турли ташкилотлар билан зимдан алоқа ўрнатганлиги ҳақидаги маълумотлар мавжуд.

Исламофобия, яъни ўзга дин вакиллари ислом дини ва мусулмонлардан кўрқитиб қўйиш, таҳликага тушириш. Маълумки, ҳозирда дунёнинг турли мамлакатларида ислом динига қизиқиш ва мусулмон бўлиш истагидаги инсонлар сони кун сайин ортиб бормоқда. Бу эса баъзи ташкилотлар, давлатларга ёқмаслиги мумкин. Террорчилик ташкилоти аъзоларининг исломни ўзларига ниқоб қилиши, террорчилик ҳаракатларини бевоқифа дин номида амалга ошириши эса, бошқа дин вакилларида «ислом — жангарилик дини», деган тасаввурнинг

шаклланишига туртки бўлмоқда. Шу боис, бугунги кунда Европанинг ривожланган давлатларида ҳам жангарилар томонидан баъзи-баъзида террорчилик аклари содир этилиб турилибди. Бу, албатта, олдиндан ўйланган ва пухта ишланган режа ҳисобланади.

Ҳозирча жуда кам ҳисобга олинган алоҳида омиллар сифатида ҳар қандай террорчилик ҳаракатининг муқаррар аломатларига айланган оммавийлик, кўнгилочарлик ва бошқа омилларни ҳам санаб ўтиш мумкин. Яъни террорчи ташкилотларнинг ўз кучини кўрсатиб қўйиш, омма этибдорини ўзига жалб этиш истаклари ҳам муайян даражада террорчилик аклари содир этилишига сабаб бўлмоқда.

Халқимизда «Бир кун жанжал бўлган уйдан қирқ кун барака кетади», деган ибратли нақл бор. Дарҳақиқат, бир пайтлар диний экстремизм ва террорчиликка оз бўлса-да шароит яратилган мамлакатларда низоли вазиятларнинг ҳамон тинчимагани, мактаб, шифохона, маданият-маърифат масканлари, ишлаб чиқариш иншоотлари, аҳоли турар жойларининг харобага айлангани ҳам бу нақлнинг нақадар ҳақ эканини кўрсатади.

Огоҳ ва ҳушёр бўлиб яшаш тинчликни таъминлаш, диний мутаассиблик билан боғлиқ турли хил кўнгилсизликлар ва хавф хатарлар олди олинишнинг зарурий шарт ҳисобланади. Зеро, гофиллик ва бепарволик турли нохушликларга замин яратади. Шу боис Юртбошимиз Ислом Каримов ҳам: «Дилини хира қиладиган бундай воқеалар биздан узоқда, деб унга лоқайд қараш хомхаёлликдир. Нега деганда, бундай бало бир мамлакат ёки минтақа доирасида чегараланиб қолмайди, вақтида бартараф этилмаса, тобора кучайиб, бошқа мамлакат ва минтақаларга ҳам ёйилиши мумкин. Шунинг учун дунёда бўлаётган воқеа ва ҳодисалардан ҳамиша огоҳ бўлиш, она-Ватанимиздаги тинч, осойишта ва фаровон ҳаётнинг қадрига етиш, шу фаровон, осуда ҳаётни янада мустаҳкамлаш учун ҳар бир инсон ўз ҳиссасини қўшмоғи, эл-юрт тақдири, келажаги учун дахлдорлик туйғусини дилига жо қилмоғи даркор», деб бежиз айтмаганлар.

Шуни унутмаслик керакки, диний экстремизм ва халқаро террорчиликнинг ҳар қандай кўринишининг олдини олиш, бу иллатларнинг келиб чиқишига омил бўлувчи сабабларни бартараф этиш мамлакат тараққиёти, фаровонлиги, юрт тинчлиги ва аҳоли турмушининг обод бўлишига замин яратади. Шундай экан, шу азиз Ватанимизни кўз қорачигидек асраш, унинг тинчлиги, барқарорлигини ҳимоя қилиш, салоҳиятини янада юксалтириш барчамиз учун ҳам фарз, ҳам қарз бўлган муқаддас вазифадир.

Шукрулло Жўраев,
Тошкент ислом университети
Исломшунослик
илмий-тадқиқот маркази
катта илмий ходими.

Юксак мукофот соҳиблари

Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ ППХ ва ЖТСБ ППХ батальони командири, подполковник Ерناзар Жумабаев ички ишлар идоралари тизимидаги фаолияти давомида бой тажриба тўплаб, намунали хизмати билан ҳамкасблари ва раҳбарият ишончини қозонди. Жиноят ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, содир этилганларни «иссиқ изида» фош этиш, жавобгарликдан қочиб юрган шахсларни ушлаб қонун ҳукмига топширишда жонбозлик кўрсатмоқда.

Нукус шаҳридаги «Қоскол-3» даҳасида талончилик содир этилган ҳақидаги хабар ходимларни янада ҳушёр торттирди. Воқеа жойига яқинроқда хизмат вазифасини ўтаётган ППХ батальони 1 ва 2-отряд ходимлари, сафдорлар Айбек

БОЙ ТАЖРИБАГА ЭГА

Байсов ва Азамат Адиллов фурсатни бой бермай зарур чоратadbирларни кўришди. Уларни чалғитишга уринган Ф. Азимнинг ҳаракати зое кетди. Омбурдек қўллар исқанжасида қолган талончининг чўнтагидан шу даҳада истиқомат қилувчи Н. Жадигерованинг «Нокия» русумли уяли телефони ашёвий далил сифатида олинди.

Худди шундай ҳолат деҳқон бозори худудида ҳам содир этилди. Аммо ўзганинг мулкини зўравонлик билан тортиб олган тахиятошлик Л. Базарбай мақсадига етолмади. У сержант Шарияр Дастанов ва сафдор Қуралбай Омаров томонидан ушланди. Катта сержант Женис Мусоев ва сафдор Қуралбай Аккожаев атрофга олазarak қараб тез-тез одимлаб бораётган кимсадан тун ярмида юриш сабаби-

ни суриштиришганида, борадиган манзилни излаётганини баҳона қилди. Унинг ёрдамни рад этиши ходимларда шубҳа уйғотди. Милиция таянч пунктидаги текширувда ходимлар шубҳаси асосли эканлиги тасдиқланди. Ҳали йигирмага тўлмаган М. Қўнишнинг ёнидан жабрланувчи Е. Баҳадирга тегишли уяли телефон топилди.

Қонликўллик ўттиз олти ёшли И. Ақром ўғрилиқ жинояти содир этиб, изсиз ғойиб бўлган эди. Туннинг қуюқ қора пардасини пана билган шахс писиб ётган жойидан чиқиб, эҳтиёткорлик билан қадам босарди. «Бузоқнинг югургани сомхонагача» деганларидек, у сафдорлар Иқлас Қурбанов ва Зият Қайпановнинг ўткир нигоҳларидан қочиб қутулолмади. Бундай мисоллар батальон ходимлари фаолиятида кўплаб учрайди.

Яқунланган йилда соҳавий хизматлар билан ҳамкорликда 110 та жиноят қисқа фурсатда очилишига эришилди. Бундан ташқари, ижтимоий-сиёсий ва оммавий-маданий тadbирларни ўтказишда жамоат тартибини сақлаш, хавфсизликни таъминлаш бўйича корхона, ташкилотлар билан қатор шартно-

малар тузилиб, унга қаттиқ риоя этилмоқда.

Бу муваффақиятлар негизда батальон командири, подполковник Ерназар Жумабаевнинг раҳбарлик салоҳияти, жонқуярлиги, хизматга масъулият билан ёндашуви, ходимларнинг жисмоний ва касбий маҳоратини янада юксалтириш борасида мунтазам изланишлар олиб боргани яққол акс этиб турибди.

Лавҳамиз қаҳрамони намунали оила соҳибидир: турмуш ўртоғи Алтингул ИИБ поликлиникасида ҳамшира бўлиб ишлайди. Икки ўғил ва бир қизни бекаму кўст воёга етказишмоқда. Ички ишлар идоралари ходимларининг касб байрами уларга унутилмас қувончни ҳада этди. Президентимизнинг Фармониға кўра, подполковник Е. Жумабаев II-даражали «Шон-шараф» ордени билан мукофотланди.

Дурдибой ЖУМАНИЁЗОВ.

Соҳа фидойилари

ЁШ БЎЛСА-ДА, ЮТУҚЛАРИ КЎП

Туман ИИБ бошлиғи навбатдаги йиғилиш охирида барча ходимларга тегишли топшириқларни бераркан унутган нарсаси эсига тушгандай ҳушёр тортди ва:

– Сал бўлмаса ёддан чиқаёзибди. Бугундан эътиборан сафимизга яна бир ёш ходим кўшилди, – дея орқароқда ўтирган Бекмурод Рустамовни уларга таништираркан кўшиб кўйди. – Келажакда унинг қандай ходим бўлиши, касбининг сир-асрорларини нечоғли ўзлаштириши сизларга кўп жиҳатдан боғлиқ...

Тажрибали ходим, майор Мурод Мамадаминов ўзига бириктирилган ёш ходимни хонасига бошларкан, дастлабки кундан ҳужжатларни юритиш, касб маданиятини пухта ўзлаштириш ва жиноятчиликка қарши курашишда нималарга жиддий эътибор қаратиш лозимлигини тушунтира кетди. Устоз-шогирд тезда тил топишди.

Кўп ўтмай у ёш ходимни маҳаллаларда, жамоат жойлари ва мактаб, коллежларда ўтаётган тadbирларга олиб борди, кези келганда, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишга қаратилган мавзу бўйича сўзга чиқарди. Бу борада унинг билимларини таҳлил қилиб, камчиликларини тузатиб борди.

Шу тариқа хизматнинг дастлабки босқичига кўникма ҳосил қилдиргач, жиноятларни очиш ва содир этилиши мумкин бўлганларнинг олдини олишда нималарга эътибор бериши, жиноятчи билан юзма-юз келганда ўзини қандай тутиши лозимлигини жонли мисоллар орқали

тушунтириб, тажрибасини бойитди.

Катта лейтенант Бекмурод Рустамов зиммасига илк бор уюшган жиноятчилар тўдасини фош қилиш вазифаси оқлатилганда, устози «Шогирдим бу вазифани уddалармикин?» дея хавотирга тушганди. Бироқ тажрибасига таяниб ўргатганлари зое кетмаганлигини жиноят очилганидан кейингина англади.

Тезкор маълумотларга кўра, бир гуруҳ уюшган жиноятчилар Пастдарғом туманида жойлашган хусусий корхонани тунашни режалаштиришганди. Тезкор вакил дастлаб корхонани обдон ўрганди, сўнг жиноятчилар тўдаси қаерда қўним топганини аниқлади. Ярим тунда ўн кишидан иборат гуруҳ қабиҳ ниятларини амалга оширишга чоғланган пайт қўлга олинди. Кейинроқ маълум бўлишича, мазкур тўда аъзолари бир қанча вақтдан буён туман худудида одам савдоси, ўғрилиқ, талончилик каби жиноятларни содир этишган экан.

Энг қизиғи шундаки, бир неча йиллар аввал мазкур жиноий гуруҳ етакчисининг отаси ҳам худди шундай жиноятларни содир этгани учун унинг барча қилмишларини ёш ходимнинг устози, майор М. Мамадаминов фош қилганди.

Эл-юрт тинчлиги ва осойишталигини таъминлаш йўлида хизмат қилиб тобланган катта лейтенант Бекмурод Рустамов айна пайтда Пастдарғом тумани ИИБ ЖҚ ва УЖҚКБ тезкор вакили сифатида ҳамкасбларига ибрат бўлмоқда. Ўтган даврда унинг соҳани пухта ўзлаштиргани ҳамда зийрак ва ҳушёрлиги туфайли содир этилиши мумкин бўлган бир неча жиноятларнинг олди олиниб, уларни режалаштирганлар жавобгарликка тортилди.

Бундан ташқари, у тумандаги барча маҳаллаларнинг раислари, профилактика инспекторлари билан ҳамкорликда «Диний экстремизм ва терроризм – тараққиёт душмани», «Одам савдоси – оғир жиноят», «Биз ёшлар «оммавий маданият»га қаршимиз», «Гиёҳвандлик – аср вабоси», «Жиноятга жазо муқаррар» каби мавзуларда мунтазам равишда давра суҳбатлари, учрашувлар ўтказаятгани ҳам ўз самарасини бермоқда. Кейинги даврда мазкур йўналишлардаги жиноятлар бир мунча камайди. Бунга эришишда Шомбулоғ, Қорабўйин, Тинчлик сингари бир қатор маҳаллаларнинг фаоллари

айниқса, муносиб ҳисса кўшиб, бошқаларни ҳам шунга чорламоқда.

Шунингдек, тумандан вақтинчалик четга чиқиб кетганлар ва уларнинг оила аъзолари билан доимий равишда суҳбатлар ўтказиб боришда ҳам лавҳамиз қаҳрамони ҳамкасбларига намуна бўлапти.

– Катта лейтенант Бекмурод Рустамов анча ёш бўлса-да, хизматда эришган ютуқлари, ўз соҳасини яхши билиши туфайли бошқаларни ҳам фидойи бўлишга, ҳуқуқбузарликларга қарши курашишда олдинги сафларда юришга ундайди, – дейди Пастдарғом тумани ИИБ бошлиғи, подполковник Баҳодиржон Баҳромов. – Унга ҳавас қиладиган жиҳатлар жуда кўп. Тажрибали ходимларнинг ҳар бир ишини синчковлик билан ўзлаштириб боради, ёш ҳамкасбларига эса билганларини ўргатишдан эринмаганлиги учун ҳам жамоада ўз ўрнига эга.

Жиноятчиликка қарши муросасиз курашиб, жамоада обрў топган катта лейтенант Б. Рустамов жорий йилда ҳам фуқаролар хавфсизлигига раҳна солиши мумкин бўлган ҳар қандай уринишга барҳам бериб, тинчлик-осойишталикни таъминлашга муносиб ҳисса кўшишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Ўз касбини севгани учун ҳам бу йўлда у ҳеч қачон ҳушёрлик ва огоҳликни йўқотмайди.

Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ.
Самарқанд вилояти.

«101» ХАБАР ҚИЛАДИ

Ўтган ҳафтада республикамиз худудида 397 та ёнгин содир бўлганлиги қайд этилди. Турли сабабларга кўра содир бўлган ёнгинларда 17 нафар фуқаро тан жароҳати олиб, бир киши ҳаётдан кўз юмди. Соҳа ходимларининг саъй-ҳаракатлари натижасида 1 млрд. 388 млн. сўмдан ортиқ қурилиш материаллари ва 985 млн. сўмга яқин моддий бойликлар ёнгинлардан сақлаб қолинган.

Тошкент вилояти Зангиота туманида яшовчи фуқаро А. Файзуллаевнинг хонадониди иситиш печининг дудбурони қизиби кетиши натижасида ёнгин содир бўлиб, унинг томи, шифт қисми, жиҳозлар ҳамда қўшнисини уйининг том қисми ёниб зарарланган. Уй эгаси О. Ваҳобов ва уч ёшли қизчаси куйиштан жароҳати олган ҳолда шифохонага ётқизилган.

Тошкент вилояти Чиноз туманида яшовчи фуқаро Ф. Иноғомовнинг хонадониди ёш болаларнинг шўхлиги оқибатида ёнгин содир бўлиб, унинг томи, шифт қисми ва уй жиҳозлари ёниб зарарланган.

Хоразм вилояти Хива шаҳрида яшовчи фуқаро Х. Ажиниязовнинг хонадониди эса электр симларининг қисқа туташуви натижасида ёнгин келиб чиққан. Оқибатда унинг том қисми, шифти ва бир неча жиҳозлар ёниб кетган.

Азиз ҳамюртлар! Қиш мавсумида барча хонадонларда иситиш асбоб-ускуналаридан кенг фойдаланилмоқда. Уларнинг созлиги ва бир маромда ишлашини назорат қилиб, ёш болаларга иситиш печларини ёқиш ва фойдаланишни топширманг. Хонада тутун, газ ҳиди ёки симларда қисқа туташув бўлаётганини сезсангиз дарҳол «101» рақамиға қўнғирок қилиб, хабар беришни унутманг.

Жалолиддин ҲАКИМОВ,
майор.

Саломатлик сабоқлари

МАВСУМИЙ ЮҚУМЛИ КАСАЛЛИКЛАР

Киш фаслининг кенг тарқалган касаллиги юқори нафас йўллариининг ўткир вирусли инфекцияси ва грипп бўлиб, юқори нафас йўллари шиллиқ қаватининг яллиғланиши билан бошланади.

Мавсумга мос кийинмаслик натижасида организмнинг совқотиши, ўз вақтида овқатланмаслик, асабий зўриқиш, сурункали чарчоқ ҳолатлари иммунитетнинг пасайиб кетишига, бу ҳолат эса касалликнинг келиб чиқиши ва ривожланишига сабаб бўлади. Бундай ҳолатда организмга инфекциянинг юқиши тез ва осон кечади.

Юқори нафас йўллариининг ўткир вирусли инфекцияси бурун битиши, аксириш, томоқда қичишиш, ютинганда томоқнинг ачишиши, гоҳида оғриқлар пайдо бўлиши каби белгилар билан бошланади.

Бундай ҳолларда касаллик авж олиб кетишининг олдини олишга қаратилган чора-тадбирларни кўриш зарур. Агар тана ҳарорати юқори бўлмаса (37,0 С дан) оёқларга иссиқ ванна қилиш, оёқ тагига бир фоизли йод эритмасидан сетка қилиш яхши ёрдам беради.

Касалликнинг бошланғич даврида кўп миқдорда суюқлик (8–10 стакан лимонли, малинали, асалли кўк чой, илик сут, наъматак дамламаси, компот ва шарбатларни иссиқ ҳолда) ичиш, ётоқ тартибига амал қилиш ва чекмаслик орқали дори-дармонсиз даволаниш мумкин. Агар бурун битиб, нафас олиш қийинлашса, бурун бўшлиғига томчи ёки бурун учун спрей шаклида гидрохлорид оксиметазолин

бириктирган дорилар (африн, називин, нафтизин ва ҳоказо) томизиш мумкин. Бурун бўшлиғи ўзига хос анатомо-физиологик тузилишга эга бўлиб, нафас олинганда ҳаво исийди ва намланади, ҳар хил зарарли моддалар бурунда жойлашган киприкчалар орқали ушлаб қолинади. Бурун битиши оқибатида оғиз орқали нафас олинса томоқ, трахея, бронхларнинг яллиғланишига олиб келади. Касалликнинг олди олинмаса, ривожланиши давом этади ва ринит (бурун бўшлиғининг яллиғланиши), гайморит (бурун гаймор бўшлиқларининг яллиғланиши), фарингит (томоқ шиллиқ қаватининг яллиғланиши), фарингит (томоқ шиллиқ қаватининг яллиғланиши), фалликуляр ангина (томоқ безларининг йиринглаши), отит (қулоқнинг яллиғланиши), трахеит (трахеяларнинг яллиғланиши), бронхит (бронхларнинг яллиғланиши) ва пневмония (ўпка тўқималарининг яллиғланиши) каби асоратлар қолдиради. Бундай ҳолатларда шифокорга мурожаат қилиш,

уларнинг тавсияси билан муолажаларни олиш мақсадга мувофиқдир.

Юқори нафас йўллариининг ўткир вирусли инфекцияси ва гриппнинг олдини олиш учун қуйидагиларга амал қилиш лозим:

- эрталаб бадантарбия билан мунтазам шуғулланиш, кўпроқ очик ҳавода бўлиш, организмни жисмоний машқлар ёрдамида чиқтириш;

- фаслга мос кийиниш, оёқларни доимо иссиқ тутиш, совуқ кунларда тана ҳароратини совиб кетишига йўл қўймаслик;

- қиш мавсумида хонадонлар ва иш жойингиздаги иситиш тармоқларини доимий ишлашини таъминлаш;

- болалар боғчалари, мактаблар, кинотеатр, жамоат транспорти ва бошқа одамлар гавжум бўладиган жойларда грипп тарқалган даврда дока ниқобларидан фойдаланиш;

- шахсий гигиенага мунтазам риоя қилиш.

Бемор билан қўл бериб кўришиш, эшикларнинг тутқичини ва бошқа буюмларни ушлаш орқали вируслар соғлом одамнинг қўлига ўтади. Соғлом одам қўлини кунига кўп мартаба кўзига, оғзига, бурнига теккизиши оқибатида вирус ушбу аъзоларга тушади, натижада касаллик ривожланиши мумкин. Шу сабабли эпидемия бўлган вақтда, қўлларни совун билан тез-тез ювиш тавсия этилади. Айниқса, касаллик вақтида ёки касал билан мулоқотдан кейин қўл совунлаб ювилиши зарур. Грипп ва ўрВИ касалликлари профилактикаси учун ушбу касалликлар манбаи, яъни касал одам билан мулоқотни камайтириш керак.

Грипп эпидемияси даврида профилактик мақсадда интерферон ёки афлубин, анаферон, арбидол каби гриппга қарши воситалардан фойдаланиш, бурун йўлларига оксалин малҳамини эрталаб, кечқу-

рун суркаш ҳам яхши натижа беради. Касалликнинг биринчи кунини интерферон кунига тўрт маҳал 3-5 томчидан бурунга томизилади.

Халқ табобатида янги карам билан кунгабоқар ёғи қўшиб тайёрланган салат таркибида кўп микродорда витамин ва микроэлементлар захираси бўлганлиги сабабли уни истеъмол қилиш фойдалидир. Бу борада саримсоқ пиёз самарали саналади. Профилактика мақсадида ҳар кун 2-3 та саримсоқ пиёз бўлагини истеъмол қилиш керак. Саримсоқнинг бир бўлагини бир неча дақиқа чайнаш оғиз бўшлиғидаги бактериялардан тозалаш учун етарли бўлади. Шунингдек, юрак-қон томир касалликлари профилактикаси мақсадида саримсоқ пиёзнинг бир бўлагини ҳар кун кечқурун ётишдан олдин истеъмол қилиш қон томирлар атеросклерозининг олдини олади (ошқозон ва ичак яра касалликлари бўлганларга

саримсоқ пиёз тавсия этилмайди).

Бурун бўшлиғини пиёз ва асал қўшиб тайёрланган эритма билан пипетка ёрдамида ювиш ҳам самаралидир. Майдалаб тўғралган пиёздан уч ош қошиқ олинади ва 50 мл иссиқ сувга (қайнаб илиган) солинади. Унинг устига ярим чой қошиқ асал солинади ва 30 дақиқа қутилади. Шундан кейин бурун бўшлиғи пипетка ёрдамида ювилади.

Бурун бўшлиғига саримсоқ пиёз билан пиёзнинг ёғли эритмаси суркаш ҳам яхши самара беради. Ўсимлик ёғини шиша идишга солиб, сувда 30-40 дақиқа қайнатиб, стерил ҳолга келтирилади. Саримсоқ пиёзнинг 3-4 бўлаги ва бир бош пиёзнинг тўртдан бир қисми майдалаб кесилади. Стерил ҳолга келган ўсимлик ёғи совутилиб майдаланган саримсоқ ва пиёз билан аралаштирилади. Аралашма икки соат давомида қўйиб қўйилади. Кейин эса докдан ўтказилади. Тайёр бўлган эритма бурун бўшлиғига эрталаб ва кечқурун суртилади.

Соғлигингизга бепарқ бўлманг, уни асраш ҳар кимнинг ўз қўлида.

Кенжабой ИСМАИЛОВ,
ИИБ Тиббиёт
бошқармаси
бошлиғининг
ўринбосари,
майор.

СОВУҚ ТАЪСИРИДАН САҚЛАНИНГ

Ҳарорат пасайиб, кун совиб кетиши киши организмга, айниқса, ёш болалар ва кекса кишиларга ёмон таъсир кўрсатиши табиийдир. Совуқ инсон танасидаги мураккаб жараёнлар меъёрида кечилишига салбий таъсир кўрсатади. Бунинг оқибатида организмнинг совуққа чидамлик қобилияти, касалликларга қарши курашиши сезиларли даражада пасайиб кетади.

дан тўқилган кийимлардан фойдаланиш мақсадга мувофиқ. Чунки табиий иссиқ кийим ўзида инерт ҳавони сақлаш хусусияти билан ажралиб туради. Жунли устбош бўлмаган тақдирда кийимларни аралаш қилиб кийиш, яъни майка ёки кофта устидан қалин кўйлак, сўнг куртка, пальто кийган ҳолда ҳам совуқ таъсиридан сақланиш мумкин. Оёқ кийимни ҳам тўғри танлаш керак. Яхшиси жунли, чармдан тикилган оёқ кийим кийиш маъқул. Чарм ғовакли бўлиши бир томондан оёқни терлашдан асрайди, иккинчидан, ўзида иссиқликни яхши сақлайди.

Яна бир нарса – совуқ ҳавода кўпчилик асосан,

ёшлар ўртасида бош яланг юриш ҳоллари учраб туради. Бу, албатта, уларнинг саломатлигига жуда катта зарар келтириши мумкин. Бош кийимсиз юриш совуқ таъсирида бош қон томир тизими торайишига олиб келади. Қон айланиши издан чиқиши эса бора-бора соч тўқилишига ва бошқа хасталикларга сабаб бўлади.

Совуқ таъсиридан сақланишнинг яна бир муҳим омили – бу тўғри овқатланишдир. Совуқ кунлари камидатўрт мартаба, жуда совуқ кунларда эса беш-олти мартаба оз-оздан иссиқ овқатланиш зарар қилмайди. Яна шуни унутмаслик керакки, совуқ кунлари овқат калория-

си одатдагидан 15-20 фоиз юқори бўлиши лозим. Бунда эрталаб ва тушлиқда овқатланишга айниқса, катта эътибор қаратиш лозим. Рационда қанд, шакар, асал, карбонсувлар кўп бўлгани маъқул. Буларнинг барчаси организмнинг совуққа қарши курашиш қобилиятини оширади.

Юқорида қайд этиб ўтилган гигиеник талабларга тўғри риоя қилиниши организмни совуқдан сақлаш имконини беради ва турли хасталикларга чалинмасликнинг олдини олади.

А. МАҲАМАТОВ,
ИИБ СЭНЕМ бошлиғи
ўринбосари,
подполковник.

Совуқ ҳавонинг салбий таъсирида инсон қон томирлари тораяди. Натижада тўқималарнинг нормал озикланиши камайиб, улар заифлашади. Қон томир деворчалари совуқ таъсиридан мўртлашиб, синувчан бўлиб қолади ва бу ҳол турли хил касалликлар, вируслар, бактерия ҳамда бошқа юқумли хасталик кўзғатувчилари организмга ўтишига шароит

яратади. Шу боисдан организмни совуқ олдиришдан сақлаш катта аҳамиятга эга.

Кийиниш борасида фаслга қараб тўғри кийинишни унутмаслик керак: устимиздаги кийим-бош танамизни ташқи муҳитдан сақлайди. Тўғри танланган кийим орқали тана учун совуқда ҳам зарур микроклим ҳосил қилинади. Иссиқ юриш мақсадида жун астарли ёки жун-

Дилдан кечган туйғулар

Ҳаёт рангин ва шиддаткор. Айниқса, аёзли қиш эртагида қор эзгулини пок бир сийратда, майин, момик кўрина бошланганда унинг жилоси чиройли. Рангин дунёга маҳтиё бўлган каби лаҳзаларнинг ҳам қадрига етмоқ даркор. Чунки бугунги кун эртага қайтмайди.

Қор нуқралари йўл узра маржондайин заррин товланади. Айтилган гап унутилиши мумкин, қоғозга тушгани тарихга муҳрланади. Изгири кузни аллақачон қиш заммаси босган. Дарахлар, қатор-қатор томлар оппоқ зарга чулганган.

Кенг осмон нафис, оппоқ, ҳарир тилсимли пардасини тинмай силкитади. Қиш эркатойи инжудек ялтираган қумушранг қор учқунлари ҳар томонга капалакдек учади. Оппоқ қор қоплаган қадрдон шаҳар зумрад қиш, Янги йил шавқи билан яшайди. Совуқ гарди ҳар томон урилади. Безатилган кўм-кўк мағрур арча турфа чироқлар рангида шодлик улашади. Ёғаётган қорда шўх-шодон бола шовқин солиб ўйнайди. Қордан чўққидек Қорбобо тиклашганини кўринг. Дунёнинг ишлари билан ҳаммаша шошилган одамлар ичра юрасан. Бугун байрам баҳонаси билан андармон яна қайларгадир илдамлашгани-илдамлашган. Ҳаёт кутмайди, Янги йил ҳам...

Ёғаётган қорнинг гўзаллиги, дилдорлиги ҳар доим ўзгача ва тароватли. Қишнинг эгни оҳорли, бир олам. Ҳар йили соғинч билан унинг бағрига отиласан. Юрагининг бир бурчида эса йиллар-

нинг оташин сарҳисоби тинчлик бермайди. Чунки умр йиллари тўхтовсиз жилмоқда. Яна бир ёш ортда қолади. Улғаясан, жиддий тортасан. Ёқаларингни эса барибир юлдуздайин қорлар оҳиста безайди, безайверади.

Кўча, боғ, хиёбонларни тўлдириб кезиб юрган Янги йил байрамининг файзи, биллурий, тиниқ, шаффоф хилқатларга тун бўйи ҳайрат кўзларини оппоқ табиат кўксига, ранго-ранг ўйинчоқларга қадайд.

Нақшинкор қор пардаси ичра кезмоқ, яна бир Янги йилни қаршила-

моққа умидинг ҳаргиз тинмайди. Бу қорли йўлда, музли айёмда туйғуларнинг ўзи уни ёндиради. Оҳиста зарҳал теваракка тикилиб вужудингни соғинч эгаллайди.

Байрам кунлари қувончи атрофингда қушлардай учади. Табиат яратган бу иқлим, манзара ўз дунёси билан ром этади.

Қорли, совуқли байрам кунлари дилингда ҳайрат гуллагани муборак бўлсин. Ўткинчи маъволарга берилиб шу фарахбахш кунда кўнглингни изиллаб юрмаслиги учун ҳаёт инъоми — Янги

йилдан умид юлдузларини яшашингда маъни мўл. Ҳар кунга биринчи кун қиёсини бериб адолат ва эзгулик йўлларида борини фазилати саодатга элтади деб биласан.

Янги йил, унинг ташрифи ҳақида қанчалар умид билан сўзлайсан, қара. Биламан, ҳар йил ушбу онлар такрорланади. Ашъорлар ёзилади. Ҳаётнинг нашъу намоларида нелар кечмагай. Не бўлса-да, инсон деган муқаррам сиймо азизлигича қолишига унинг якка ёлғиз ўзи сабабчи. Қорлар ёғаверади, кўнгилар шодланаверади.

Девор, оғочлар оппоқ нурланади. Аёз забтига олганда ойналарда акси қолади. Бепоеъ теварак қорга бурканганини кўриб, руҳиятингни тиниқлашгандек. Одамзод яхшиликка, эзгуликка чоғлангани дуруст, унинг одамийлиги ҳам шунда, инсон инсонлар орасида инсон, ўз қобиғида ўралашиб қолиб кетмаслиги керак. Акс ҳолда, умри сувдек оқиб ўтиб кетади. Яхшилик гулини экишга улғуриши керак. Инсонга бир мартагина бериладиган умр инқирозда қолиши бахтли онлар саҳифаларини сарғайтиради.

Ҳаёт китоби саҳифалари рангин ва шиддаткор. Айниқса, аёзли қиш эртагида қорнинг тебрана-тебрана учқунлаётгани, майин, момик жилоси — янада чиройли. Унинг қадрига етайлик, азизлар! Бугунги кун эртага қайтмайди.

Мирзаумар ХАЛИЛОВ,
подполковник.

Жаҳолатга қарши маърифат билан

Ўзгалар ноғорасига ўйнаётганлар

Ёт ғоялар кишининг онгига сингиб, шуурини эгаллаганидан кейин уни бузғунчиликка ундайди. Айниқса, одамнинг онги яхши ривожланмаган, фикрлаш, таҳлил қилиш қобилияти паст бўлса, у турли бузғунчи ғоялар таъсирига тез берилади. Афсуски, орамизда бундайлар оз бўлса-да учраб турибди. Фарғоналик 26 ёшли йигитнинг бошидан кечирганлари бунга мисол бўла олади. Қуйида ана шу ҳақда ҳикоя қиламиз.

Қосим (воқеа иштирокчиларининг исмлари ўзгартирилган) 2009 йилнинг апрель ойида муддатли ҳарбий хизматни ўтаб қайтгач, шаҳардаги дўконлардан бирига сотувчи бўлиб жойлашди. Аммо бу ерда ёлчители ишламади. Бир ярим ойлардан сўнг кўнгли четга чиқиб ишлашни хоҳлаб қолди. Икки нафар ҳамшаҳарига кўшилиб Абхазияга йўл олди. Бу ердаги тахта тайёрлаш цехида ишлай бошлади.

«Ҳар ерни қилма орзу...» деб бекорга айтишмаган. Бу жойнинг ҳам ўзига яраша тошу тарозиси бор экан. Қосим уч-тўрт ойлар ишлагач, оғир меҳнат шароитида соғлиғи панд бера бошлади. Балки, дангасалик касали тутгандир. Нима бўлганда ҳам, мазаси бўлмаётганини баҳона қилиб уйига қайтди.

Ҳаш-паш дегунча орадан икки йил ўтди. Бу орада тайинли ҳеч қаерда ишламади. 2011 йилнинг ноябри охириларида Россиянинг Санкт-Петербург шаҳрида ишлаётган синфдоши билан интернет орқали гаплашиб қолди. Гапдан гап чиқиб иш сўраганида синфдоши «Келавер, иш топилади» деди.

Ўртоғининг ваъдасига ишониб йўлга тушди. Иш-ку ҳақиқатан ҳам топилди. Аммо

қурилишда бир ой ишлаганига қарамай ҳужжати тўғри бўлмагани учун маошини ололмади. Шундан сўнг дўконлардан бирига ишга жойлашди. Ана шу дўконда Анвар исмли ҳамшаҳари билан танишиб қолди. Ундан ижарага жой топиладими деб сўраганида у ўзи яшайдиган хонадонга таклиф қилди.

Бу уйда тўрт-беш йигит ижарада турар экан. Уларнинг аксарияти қирғизистонлик эди. 2013 йилнинг бошларида ўша йигитлардан бирининг ундови билан ҳамма намоз ўқийдиган бўлди. Бу орада сафларига яна тожикистонлик икки йигит ҳам келиб қўшилди.

Аста-секин кечки овқатдан кейин диний мавзуларда суҳбат қуриш одат тусига кирди. Аввалига воизлар намоз ўқиш, рўза тутиш, бошқа фарз амалларни бажариш лозим эканлигини таъкидлаган бўлсалар, кейинчалик халифалик ҳақида даъватлар бошланди. Даъватчилар ноутбук орқали турли даъватларни, баъзи бир араб давлатларида юз бераётган воқеаларни кўрсатиб, тез орада ушбу мамлакатда халифалик ўрнатилишини, шундан сўнг ўзлари ҳам жиҳод қилгани ўша мамлакатга чиқиб кетишини қистириб ўтишарди.

Кейинчалик уларга кўшилган, ўзини ўшлик Абдумурод деб таништирган йигит аввалига хориж мамлакатларининг биридан келганлигини айтди. Орадан бир оз вақт ўтиб, Қосимга ишонини мумкинлигига кўзи етгач, унга аслида жангарилар лагерида юрган, жиҳод қилаётган биродарларга ёрдам бериш зарурлигини таъкидлади. Қосим «ғанимат» нималигини сўраганида, бошқа дин вакилларига нисбатан босқинчилик, талончилик, йўлтўсарлик қилиб, уларнинг пулларини ва бошқа қимматбаҳо нарсаларини тортиб олиш эканлигини тушунтирди.

2014 йилнинг бошларида онги захарланиб бўлганлиги боис Қосимда ҳам тўполонлар содир бўлаётган давлатларнинг бирига бориб, жиҳод қилиш истаги туғилди. Ўзига қолса, оила аъзоларини ҳам олиб чиқиб кетишни хоҳларди. Лекин бу ҳақда 2013 йил ноябрь ойларида укасига ёзганида рад жавобини олганди. Воқеа бундай бўлганди. У интернетнинг «Одно-

классники. ру» ижтимоий сайтида укасига «Синглим ва онамни олиб Санкт-Петербургда шаҳрига келинглар», деб ёзди. Укаси «Нега?» деб сўраганида, «Синглимни эрга берамиз», деди. «Кимга?» деб сўраганида эса, «Ўшлик биродаримга» деб жавоб қайтарди. Шундан сўнг укаси унинг нотўғри йўллarga кириб кетганини тушуниб, сўқинди. «Ҳеч қайсимиз у ёққа бормаймиз. Бу ниятингиздан қайтинг. Яхшиси, ўзингиз уйга — Фарғонага қайтиб келинг» деб ёзиб юборди. Шундан сўнг иккиси ўртасида мулоқот бутунлай узилди. Ўша воқеани эслаб, оила аъзолари асло бегона юртларга чиқишга рози бўлмасликларини кўнгли сезди.

Хуллас, Қосим икки хонадошига кўшилиб 17 февралда хорижга учиниш учун самолётга чипта олди. Лекин унинг визаси бўлмагани учун назоратчилар аэропортдан қайтариб юборишди. Эртаси кун эса Россия Федерациясининг ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимлари хонадонда ноқонуний яшаётганлардан икки нафарини Қирғизистонга, Қосимни эса Ўзбекистонга депортация қилишди.

Қинғир ишнинг қийиғи қирқ йилдан кейин ҳам чиқади. Қосимнинг қилмиши ҳам вақти келиб фош бўлди. У жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар судининг ҳукмига кўра озодликдан маҳрум этилди. Суд жараёнида Қосим билмасдан бу йўлга кирганлигини, ўзича жиҳод қилиш учун тайёргарлик кўрганлигини тан олди. Қилмишидан астойдил пушаймон эканлигини билдирди.

Минг афсуски, бу йигитнинг айни куч-ғайратга тўлган даврининг бир неча йили қамоқда ўтади. Лекин жазо муддати ҳам шамолдек елиб ўтиб кетади. Унинг тавбалари қанчалик чин кўнгиладан эканлигини эса вақт кўрсатади.

Шу ўринда бир оз чекиниш қилсак. Юртимизда барча дин вакилларининг, шу жумладан мусулмонларнинг ҳам ўз ибодатларини эмин-эркин бажаришлари учун барча имкониятлар яратилган-ку. Фақат мамлакатимизда динлараро низо келтириб чиқаришга, ақидапарастликка, кишининг бирор динга эътиқод қилишига ёки ҳеч бир динга эътиқод қилмаслигига қараб камситилишига йўл қўйилмайди. Бу демократия талаби, қонун талаби, қолаверса одамийлик талабидир. Шундай бир замонда, озод ва обод юртда яшаб, бузғунчилик билан шуғулланиш ношуқурлик эмасми? Қосимга ўхшаб турли ёт оқимлар таъсирига тушиб, ўз юртининг тинчини бузишга уринаётган кимсалар ўзгалар ноғорасига ўйнаётганини, кимларнингдир қўлида ўйинчоқ бўлаётганини билишармикан?!

Абдурашид АЛИШЕРОВ,
ИИБ Тергов бош бошқармаси
матбуот котиби,
катта лейтенант.

Детектив

Полит хоним коттеж эшигини оҳишта тақиллатди. Бир оз кутгач яна тақиллатди. Кўлтигига қистириб олган елим пакет сирғалиб тушиб кетаёзган эди, уни тўғрилаб қўйди. Пакетнинг ичига Спэнлоу хоним учун тикилган яшил тусдаги қишки кўйлакни солиб олган эди. Чап елкасига осиб олган қора сумкачаси ичида эса тўғноғич, тикувчилар ўлчагичи ва қайчи бор эди.

Полит хоним баланд бўйли, озгиндан келган, қирра бурун, лаблари ингичка аёл бўлиб, сийрак сочларига оқ оралай бошлаганди. У узокдан кимдир яқинлашаётганини кўриб эшикни яна тақиллатсамми-йўқми деб бир оз иккиланиб турди. Ёши элликларга бориб қолган, юзи шамолда яллигланган Хартнелл хоним эса унга кўзи тушиши билан одатига кўра баланд овозда салом берди:

– Кунингиз хайрли бўлсин, Полит хоним!
– Сизга ҳам хайрли кун тилайман, – шошиб жавоб қайтарди тикувчи. – Кечирасиз, Спэнлоу хоним уйидамикан, хабарингиз йўқми?

– Билмадим-а...
– Қизиқ, унинг ўзи мана шу пайтда – соат уч яримда келишимни тайинлаган эди. Янги кўйлагини кийиб кўрмоқчийди.

Хартнелл хоним соатига қаради.
– Соат уч яримдан хиёл ўтибди.
– Бир неча марта тақиллатсам ҳам ҳеч ким очмаяпти. Ёки менинг келишим ёдидан кўтарилиб, бирор ёққа кетиб қолдимикан? Ундай десам ҳеч қачон хаёл паришонлик қилмасди. Бунинг устига кўйлаги индин кунни унга зарур эди.

Хартнелл хоним зинадан кўтарилиб жавради:

– Гледис қаёққа қараяпти?! – сўнг ўзига дашном берган бўлди. – Айтганча, ҳар пайшанба у дам олади-ку. Биласизми, ҳойнаҳой, сизнинг Спэнлоу хонимингиз донг қотиб ухлаётган бўлса керак. Ўзи яхшилаб тақиллатдингизми?

У Полит хонимга қанақа тақиллатиш кераклигини кўрсатиш учун эшикни дўмбира қилиб чалди. Бу ҳам етмагандек икки-уч марта тепиб ҳам қўйди. Сўнг дағдағали оҳангда сўради:

– Ҳой, уйда тирик жон борми ўзи?!
Ичкаридан ҳеч қандай садо бўлмади. Полит хоним «Ҳойнаҳой, хоним келишимни унутиб қаёққадир кетиб қолган бўлса керак» деб мингирлаганча зинадан пастга тушишга чоғланди. Шунда Хартнелл хоним уни тўхтатиб, кескин оҳангда деди:

– Бекорларнинг бештасини айтибсиз. У ҳеч қаёққа кетмаган. Йўқса йўлда менга дуч келган бўларди. Шошманг, деразадан мўралайчи. Нима бало, ҳаммалари ўлиб қолганми?

У ҳазил маъносида гапирётганини билдириш учун хохолаб кулди. Сўнг дераза ёнига бориб, ичкарига кўз қирини ташлади. Шу қараш ҳам уй ичидаги аҳволни англаш учун етарли бўлди. Кейинроқ Хартнелл хоним ҳамқишлоқларига воқеаларни шундай ҳикоя қилиб берди: «Мехмонхонадаги камин олдидаги гиламча устида Спэнлоу хоним кимир этмай ётарди. Унда ҳаёт асарни кўринмасди. Мен ўзимни йўқотиб қўйганим йўқ. Аммо Полит хонимнинг рангида қон қолмаганди. Унга «Ўзингизни кўлга олинг. Шу ерда кимир этмай тулинг. Мен констебль Полкни чақириб келаман», дедим.

У «Бир ўзим қолишга кўркаман...» деган маънода мингирлади. Мен эсам уни жеркиб бердим. Бунақалар билан қаттиққўлроқ бўлиш керак. Кўрқоқларга тоқатим йўқ. Энди кетмоқчи бўлиб турганимда кўча муюлишидан жаноб Спэнлоу кўриниб қолди».

Ҳикоянинг шу жойига келганда Хартнелл хоним атайлаб анча сукот сақлади. Атрофиданиги нафасларини ичкарига ютиб турган тингловчилар эса сабрсизлик билан сўрашди:

– У кўринишдан қай аҳволда эди?
– Нима десам экан. Жудаям хотиржам эди. Гапларимни эшитиб бирор туки қилт этмади. Ўзини худди ҳар кунни одам ўлдириб юргандек хотиржам тутди. Ҳайрон ҳам бўлмади. Нима десангиз денгу, лекин бу ўтакетган аблаҳлик.

Ҳамма унинг фикрига кўшилди. Хотинининг ўлимидан кейин васиятномага кўра унинг барча бойлиги эрига мерос бўлиб қолишини эшитиб одамларнинг шубҳаси, нафрати янада кучайди.

Орадан ярим соат ўтиб, констебль Полк суриштиришни бошлаб юборди. У биринчи бўлиб руҳонийнинг уйи ёнидаги уйда яшовчи Марпл хонимни сўроққа тутди. Констебль кампирнинг остонасида жиддий алфозда туриб олиб, ён дафтаридаги варақлаганча деди:

– Хоним, агар қарши бўлмасангиз, сизга бир-иккита савол бермоқчи эдим.

– Спэнлоу хонимнинг ўлими борасидами? Констебль Полк афтини буруштирди:

– Маъзур тутасиз, хоним, буни қаёқдан била қолдингиз?

– Балиқфуруш боладан, – қисқагина жавоб берди Марпл хоним.

Констебль Полк бу жавобдан қониқди. Чунки балиқчи боланинг балигига қўшиб бирийўла сўнги янгиликларни ҳам тарқатиб юришини яхши биларди.

Марпл хоним кўшимча қилди:

– Эшитишимча, хоним мехмонхонанинг полида ётган экан. Ҳойнаҳой, уни калта қайиш билан бўғиб ўлдиришган бўлишса керак. Қотил нимада фойдаланган бўлмасин, қотиллик қуролини ўзи билан олиб кетгани аниқ.

– Балиқфуруш Фред ҳамма гапдан хабардор-а...

Марпл хоним усталлик билан констеблнинг чалгитди:

– Камзулингизга тўғнағич тўғнаб олибсизми?

дайдир салобатли, оғир-босиқ ва мағрур қария эди. Фирт шаҳарликка ўхшаб кетарди. Қандай қилиб қишлоққа келиб қолганига кўпчилик ҳайрон қоларди. Аммо Марпл хоним бунинг сабабини биларди.

«Болалигимда, – дея ҳикоя қилиб қолганди у, – қишлоқда яшашни, ўзимнинг мўъжзагина боғим бўлишини орзу қилардим. Гулларни жуда яхши кўраман. Билсангиз, илгари хотинининг гул дўкони бўларди. Илк бор уни ўша ерда учратиб қолгандим».

Шу оддийгина ҳикоядан ҳам жаноб Спэнлоунинг табиатан хаёлпараст эканлиги билиниб турарди. Марпл хоним унинг сўзларини тинглар экан, беихтиёр кўз олдида турли-туман анвоий гуллар ўртасида турган ёш, гўзал Спэнлоу хонимнинг қиёфаси намоеён бўлганди.

Аслини олганда эса, жаноб Спэнлоу умуман гулларнинг фарқига бормасди. Гул кўчатларини ўтказиш, ўтоқ қилиш, парвартириш, тупроқ таркиби ҳақида умуман тасаввурга эга эмасди. Фақат яшилликка бурканган, гулларнинг ифори уфуриб турган

адо этарди. Руҳонийнинг уйида тез-тез меҳмон бўлиб турарди. Маҳаллий тадбирларда фаол иштирок этарди. Бўш вақтида карта ўйнаб турарди. Ҳаёти эндигина бутунлай изга тушганда шўрликнинг ҳаётига кимдир қасд қилганини қаранг!

Полиция бошлиғи, полковник Мэлчетт ушбу қотиллик юзасидан инспектор Слэрни хузурига чақиртирди. Инспектор ниҳоятда қатъиятли, ўзига ишонган одам эди. Бир қарорга келдимиз, ундан асло қайтмасди. Ҳозир ҳам аниқ тўхтама қилиб қўйганми.

– Бу эрининг иши, жаноб, – деди у қатъий ишонч билан.

– Шундай деб ўйлайсизми?

– Ишончим комил. Бир унинг башарасига қаранг. Без-ку, без, заррача қайғураётгани йўқ.

– Нега унда хўжақўрсинга бўлса ҳам ўзини ғамгин кўрсатмаяпти?

– Чунки ҳаддан ташқари ўзига бино қўйган, такаббур. Ҳатто номига қайғуришни ҳам ўзига эп билмайди.

– Балки, бошқа аёллар билан юрар?

– Қайси пулига? Шундоқ ҳам хотинининг ҳисобига кун кўрарди. Сўнги пайтларда хотинининг дам у, дам бу динга эътиқод қилиши жонига теккан кўринади. Шунинг учун ундан бирийўла қутулиб, кайфини суриб яшашга қарор қилган. Устомонлигини қаранг, воқеа жойида из қолдирмаган.

– Бўлиши мумкин...

– У ҳаммасини пухта режалаштирган. Менга кўнғироқ қилишди дегани ҳам фирт ёлғон.

– Унинг уйига Марпл хоним кўнғироқ қилгани ўз тасдиғини топмадимми?

– Йўқ. Демак, ё у алдаяпти, ё телефон-автоматдан кўнғироқ қилишган. Кўрғонда бор-йўғи иккита телефон-автомат мавжуд. Биттаси почтада, иккинчиси темир йўл бекатида. Почтадан ҳеч ким кўнғироқ қилмагани аниқ. Йўқса Блэйд хоним пайкаган бўларди. Бекат масаласини билмадим. Чунки соат иккидан йигирма етти дақиқа ўтганда поезд келган пайти ит эгасини танимай қолади. Лекин у ердан кўнғироқ қилганларига ҳам шубҳам бор. Қолаверса, Спэнлоунинг ўзи менга Марпл хоним кўнғироқ қилди деяпти-ку. Вахоланки, хоним ҳам, унинг уйдан бошқа биров ҳам қарияга кўнғироқ қилмаган. Хуллас, гапи фирт ёлғон.

– Балки, қотил бутунлай бошқа шахсдир? У аёлни ўлдириш учун эрини кўнғироқ қилиб чалгитгандир?

– Сиз Тед Жерард исмли йигитчани назарда тутаяпсизми? Бу тахминни ҳам текшириб кўрдим. Тўғри чиқмади. Асос йўқ.

– Билишимча, у бир пайтлар ўзгаларнинг пулини ўзлаштиришдан ор қилмаган.

– Мен уни айбсиз кўзичоқ демоқчи эмасман. Лекин фирмадагилар беҳабар бўлишса ҳам, ишонасининг пулини ўзлаштириганини ўзи тан олган-ку. Ўша воқеадан сўнг бутунлай тавба қилиб, ҳақиқий диндорга айланган. Ҳозир қишлоқ руҳонийси.

– Дарвоқе, бу воқеа ҳақида Марпл хоним билан гаплашиб кўрмадингизми?

– Бунга нима хожат бор, жаноб?

– Ҳар эҳтимолга қарши-да. У маҳаллий миш-мишлардан яхшигина хабардор бўлиб юрди. Маслаҳатим – бир унинг суҳбатини олинг. Жудаям кузатувчан кампиршо.

Слэк суҳбат мавзусини ўзгартирди:

– Сал бўлмаса унугай дебман. Мархума ёшлигида Роберт Аберкомби деган бадавлат жанобнинг хонадонига хизматкор бўлиб ишлаган. Айнан ўша кезлари жанобнинг хонадонидан қимматбаҳо тақинчоқлар ўғирланган. Тергов-суриштирув ҳаракатларига қарамай жиноят очилмай қолган. Балки, ўша ўғирликка Спэнлоу хонимнинг алоқаси бордир. У ўғирлаган тақинчоқларни жаноб Спэнлоу пуллагандир.

Мэлчетт бош чайқади.

– Менимча, бундай эмас. Ўша пайтлар иккови таниш бўлганига шубҳам бор. Жиноят иши яхши эсимда қолган. Гарчи иш-ботлашнинг иложи бўлмаган бўлса-да, тахминимча, тақинчоқларни Робертнинг ўғли Жим ўғирлаган. Чунки қулоғига қарзга ботиб юрган такасалатни ўғил ўша воқеадан сўнг ҳамма қарзидан қутулган эди. Гўёки қарзларимни бойвачча жазманим тўлади деб ўзини оқлаганди. Бу гапга ҳеч ким ишонмади, албатта. Лекин қария отаси ишни босди-босди қилди.

– Мен тахминимни айтдим-қўйдим-да, жаноб, – деди Слэк.

(Давоми бор).

Рус тилидан Бобомурод ТОШЕВ таржимаси.

АГАТА КРИСТИ

СПЭНЛОУ ХОНИМНИНГ
ЎЛИМИ

Полк мундирига қадалган тўғнағични меҳр билан силаб, кулимсираб жавоб берди:

– Шунанга ирим бор. Мабодро тўғнағич топиб олсангиз, уни кийимингизга қадаб қўйсангиз, кун бўйи сизга омад кулиб боқар экан.

– Унақада омад сизга ёр бўлсин. Айтганча, нимадир сўрамоқчимингиз?

Констебль Полк жиддий томоқ қириб, яна ён дафтарида қараб сўради:

– Жаноб Артур Спэнлоунинг айтишича, сиз соат ўн тўртта ўттиздан унга кўнғироқ қилиб, ўн бешта ўн бешта қандайдир масалада маслаҳатлашни ҳақида келишган экансиз. Шу тўғрими?

– Йўқ, албатта.

– Демак, сиз кундуз соат икки яримда мархуманинг эрига кўнғироқ қилмагансиз, шундайми?

– Икки яримда ҳам, бошқа пайт ҳам унга кўнғироқ қилганим йўқ.

– А-ҳа, – негадир хурсанд бўлиб мўйловини бураб қўйди констебль.

– Жаноб Спэнлоу яна нималар деди?

– У уйдан соат учдан ўн дақиқа ўтганда чиқиб, сизнинг уйингизга келишилган вақтда келганини айтди. Оқсочингиз унга уйда эмаслигингизни айтибди.

– Бу гап тўғри, – тасдиқлади Марпл хоним. – У ҳақиқатан ҳам уйимга келибди. Бу пайтда мен хотин-қизлар кўмитаси мажлисида эдим.

– А-ҳа, – яна такрорлаб қўйди Полк.

– Констебль жаноблари, наҳотки жаноб Спэнлоудан шубҳаланаётган бўлсангиз? – ҳайратини яширмади Марпл хоним.

– Хоним, сизга нима десам экан. Терговнинг ҳозирги босқичида муайян хулоса чиқаришга ҳали эрта. Ҳар ҳолда, менимча, кимдир ўта эҳтиёткорлик билан ҳаракат қилган.

– Бундан чиқди, жаноб Спэнлоудан гумон қилаётган экансиз-да... – дея ўйчан оҳангда такрорлаб хўрсиниб қўйди Марпл хоним.

У жаноб Спэнлоунинг ёқтирарди. Мархуманинг эри ушоққина жуссали, лекин қан-

шинамгина коттежни кўз олдига келтириб завқларди. Аммо миришкор боғбон бўлишга астойдил ҳаракат қиларди. Пешонасини тириштирганча Марпл хонимга боғдорчилик хусусида турли-туман саволлар берарди. Ҳар бир жавобни махсус тутган дафтарига ҳафсала билан ёзиб қўярди.

У шунчалик хотиржам, мулоҳазакор одам эдики, хотини ўлдирилиши билан ўзида шубҳа уйғотди. Қотиллик ҳақидаги гап-сўзлар шунчалик тез тарқалдики, кўп ўтмай бундан бутун Сент Мери-Мид қишлоғи аҳли хабар топди.

Спэнлоу хоним ёшлигида бадавлат хонадонлардан бирида хизматкор бўлиб ишларди. Боғбоннинг ёрдамчисига турмушга чиққан, ишдан бўшади. Эри билан бирга Лондонда гул дўкони очди. Дўконнинг иши юришиб кетди. Аммо эрининг умри қисқа экан – тез орада касалга чалиниб, вафот этди.

Бева ҳолида Спэнлоу хоним тижорат фаолиятини шунчалик усталлик билан юритдики, кўп ўтмай унинг сармоясини икки бараварга кўпайди. Сўнг дўкони каттагина пулга сотиб, яна турмушга чиқди. Унинг иккинчи эри жаноб Спэнлоу бўлиб, заргарлик билан шуғулланарди. Кўп ўтмай улар заргарлик фирмасини ҳам сотиб, Сент-Мэри-Мид қишлоғига кўчиб кетишди.

Хуллас, бир пайтлар хизматкорлик қилиб кун кўрган Спэнлоу хоним бадавлат аёлга айланди. У гул дўкони орқасидан топган маблағини истиқболли лойиҳага тикди. Шунинг учун мунтазам равишда мўмайгина даромад олиб турарди. Муваффақиятининг сирини сўраганларга илоҳий кучлар ёрдам бераётганини айтарди.

Аваллига у ҳиндлар динига эътиқод қилар, йога билан шуғулланар, тўғри нафас олиш машқларини бажариб турарди. Сент-Мэри-Мид қишлоғига кўчиб келган, буларнинг барчасидан совида. Энди инглиз черковига мунтазам равишда қатнашни ўзига одат қилди. Барча ибодатларни бекаму кўст

Жиноятга жазо муқаррар

Юртимизда тадбиркорлик кенг йўл очилиб, кишилар ишлаб чиқариш, савдо-сотик, маиший хизмат ва бошқа соҳаларда, эл-юртга озгина бўлса-да фойдам тегса, давлатимиз равнақиға ҳисса қўшсам, дея ҳаракат қилмоқдалар. Аммо айримлар эса...

Сирдарё вилоятнинг Бахт шахрида яшайдиган Абдужалил Йўлчиев (исм- шарифлар ўзгартирилган) ҳам уч-тўрт ишга қўл уриб кўрди. Лекин озгина қийинчилик, муаммо туғилиши билан қўл силтаб кетди. Ҳолва деган билан оғиз чучимаиди. Ҳамма иш силлиқ битавермайди, албатта.

«Бошни қотириб ўтираманми, далага чиқиб кўрай-чи, балки деҳқончилик қиларман. Сайхунободда танишим бор, озгина ер ажратиб берса, бозоригр маҳсулотлар етиштираман» деди Абдужалил ўзига ўзи.

Орадан икки кун ўтиб жияни Қодирни олиб Сайхунобод туманига йўл олди. У танишининг даласи томон бораркан далада ўтлаб юрган қўйларни кўриб, нияти ўзгарди. Қараса, атрофда ҳеч ким йўқ, қўйлар қаровсиз юрибди.

– Жиян, анави қўйлардан бирини олиб кетиб сотсак, яхшигина пул бўлади, – деди Абдужалил жониворларга тикилиб.

Эндигина мўйлаби сабза ураётган ўсмир тоғасининг ниятини тушуниб:

– Ўғирлаймизми? – дея сўради.

– Биров билиб қолса, адашиб қолган экан, эгасига олиб кетаяпмиз, деймиз. Ҳеч ким кўрмаса, қўй ўзимизники бўлади, – деди Абдужалил жониворларга яқинлашиб.

Тоға-жиян бир кўчқорни етаклаб овлоқ йўл билан Бахт шахрига етгунларича ҳеч ким учрамади. Қўйни тўғри қассобга олиб боришди. Бозор нархи қимматроқ бўлган кўчқор беш юз минг сўмга баҳоланди. Абдужалил пулнинг бир қисмини жиянига берди.

«ТАДБИРКОР» ҚАРИНДОШЛАР

Бу «тадбиркорлик» яхшигина даромад бергани Абдужалилни яна дала кезишга ундади. Кеч кузда кўпчилик қорамол, қўйларини кенг далага қўйиб юборади. Бу эса ўғриларга қўл келадди. Абдужалил кўпроқ «ҳосил» олиш ниятида яна бир вояга етмаган жияни Достонни ҳам ёнига олди. У овлоқ жойлар билан далада ўтлаб юрган қўйларга яқинлашаркан, жиянларига:

– Сенлар худди қўй боқиб юрган болалардай жониворларни бу ёққа қараб ҳайдаб келаверларинг, – дея буйруқ берди.

Бу гал ҳам иш силлиқ битиб, жиянлар бир эмас тўрт бош қўйни тоғаси айтган жойга ҳайдаб бордилар. Баҳорда туғилган қўзилар анча семириб қолгани учун бозорда харидорлар таллашиб сотиб олишди. «Даромад» тоға-жиянлар ўртасида бўлинди.

Учинчи марта ўғирланган бир бош қўйни Абдужалил қассобга сўйдириб, жиянлари билан тақсимлаб олди. Қизиғи ўсмирларнинг ота-онаси қўй гўштини фарзандлари қаердан олганини, улар илгари судланиб, жазо муддатини ўтаб чиққан тоғасига қўшилиб қандай «тадбиркорлик» билан шуғулланишга қўшилганини сўраб ҳам кўришмади.

Бу орада Абдужалилнинг ўғрилиқ қилгани учун қамалган укаси Абдуҷамил жазо муддатини ўтаб, қайтиб келди. Маҳалла фуқаролар йиғини томонидан топиб берилган ишга киришгандай бўлди-ю, болалиқдан ҳалол меҳнатга бўйни ёр бермагани учун пешонаси тиришиб юрганида акаси «меҳрибонлик» кўрсатиб ёнига чақирди. Абдуҷамил акасининг «тадбиркорлик» фаолияти жиноят эканини билатуриб унинг гуруҳига қўшилди.

– Ака, қўй-қўзи жуда майда мол. Пули ҳам арзимаган бўлади, қорамол ўғирласак яхши фойда кўрамыз, – деди Абдуҷамил.

Бу таклиф акага ёқиб тушди. Яна жиянлар ишга солинди. Сайхунобод туманидаги Турон маҳалласида яшовчи Х. Фариданинг икки бош сиғири тоға-жиянларга ўлжа бўлди. Йигитчалар ҳайдаб келган сиғирларни ака-ука бир ташландиқ хонадонга олиб бориб яшириб, эртасига харидор топади ва бозорда ҳар қайсиси бир ярим миллион сўмлик қорамолларни арзонига пуллаб юборишади. Харидорлар бу қорамоллар нега арзон сотилаётгани билан қизиқиб ҳам ўтирмай, ўғирланган сиғирларни етаклаб кетаверади.

«Тадбиркорлик» ана шу тарзда давом этаверди. Тоға-жиянлар кимларнидир қон-қақшатиб гоҳ қорамол, гоҳ қўйини ўғирлаб «даромад» қилаверди. Бироқ қинғир ишнинг қийиғи охири бир кун чиқади, албатта.

– Судланиб, жазо муддатини ўтаб, яна ўғрилиқ билан шуғулланаётган ака-уканинг «тадбиркорлиғи» узок давом этмади, – дейди Сайхунобод тумани ИИБ терговчиси, капитан Жасур Мелиев. – Улар фуқаро И. Пирназарнинг сиғирини ўғирлаб акаси И. Эрназарга сотаётганида қўлга олинди. Тергов давомида уларнинг барча ўғрилиқлари аниқланди.

Шу ўринда озгина мулоҳаза юритсак. Халқимизда бежиз «Бировнинг ҳақи буюрмайди, тешиб чиқади» дейилмайди. Айни куч-қувватга тўлиб, меҳнат қилиб яйраб яшайдиган пайтда пана-пастқамда пусиб, ўз соясидадан ҳадиксираб, бировнинг молини ўғирлаб кун кўриш йигит кишига уят. Яна жиноят қилгани учун жазо муддатини ўтаб, тавба қилмаслик эса одамийликдан йироқ. Ака-укалар қилмишининг охири вой эканлигини билган ҳолда яна вояга етмаган ўсмирларни, яъни ўз жигарбандининг фарзандларини ҳам эгри йўлга бошлаши эса ҳар кимнинг нафратини кўзғайди.

Садриддин АБДУЛЛАЕВ.

Сирдарё вилояти.

Ширакайф бўлиб бораётган Э. Чори йўл ёқасида турган машинанинг ойнасида аста мўралади. Машина эгаси қалитни қолдириб кетибди. Чорининг хаёлига шум фикр келди. Бир неча бор судланиб, тавбасига таянмаган бу кимса атрофга аланглаб, ҳеч ким йўқлиғига ишонч ҳосил қилгач, секингина рулга ўтирди ва ортига ҳам қарамай машинага газ берди. Шаҳар чеккасида яшовчи таниши Ч. Ихтиёрнинг ёнига борди. Виктор билан машинадан тушиб:

– Дўстим, синглим шу машинани менга олиб берди. Юр, бироз шаҳар айланамиз, буни ювмасак бўлмайди, – деди.

Иккови бироз сайр қилгач, Чори ичкилик олиш учун дўконга йўл олди. Озгина юришгач, машинанинг ёқилғиси тугаб, юрмай қолди. Улар бундан беҳабар итариб ўт олдиришмоқчи бўлишди. Шунда кўчадан ўтиб кетаётган маҳалладоши М. Руслан-

ЖАЗО КОР ҚИЛАРМИКАН?..

Оқ рангли «Жигули» спорт мажмуаси яқинига келиб тўхтаган пайтда атрофда ҳеч ким йўқ эди. Қурбон тезда чиқаман деган хаёл билан қалитни машинада қолдириб ичкарига йўналди...

ни ҳам ёрдамга чақирди.

– Машинани қаердан олдингиз ака? – сўради Руслан ажабланиб.

– Сенинг нима ишинг бор, айтганни қил, – деди Чори кўполлик билан.

Машина ўт олмагач, Чори ғазаб билан қалитни улоқтирди.

– Нега ундай қиялсан, ўзининг машинангми, ишқилиб? – ҳайрон бўлиб сўради Ихтиёр.

Чори жавоб бермай – Шу ерда қолсин, кейинроқ олиб кетаман, – деб тўнғиллаб нари кетди.

Бир неча дақиқалардан сўнг спорт залидан чиққан Қурбон машинаси қўйган жойида йўқлигини кўриб саросимага тушди. Аввал атрофни кўздан кечирди, сўнгра ички ишлар идорасига хабар берди.

Суриштирув ишларини бошлаб юборган тезкор ходимлар машинани шаҳар четига кўчада ташлаб кетилган ҳолда топишди. Ундан олинган бармоқ излари бир неча бор жиноят содир этиб, қамалиб чиққан

Э. Чорига тегишли эканини кўрсатиб турарди.

Чори айбини тан олди. Соғлиғи ёмонлиги инobatга олиниб, унга тергов ҳаракатлари давомида озодликда юришга рухсат этилди. Орадан бир неча

кун ўтиб, яна ширакайф ҳолатда кўчада кетар экан, бозор яқинида турган «Нексия»нинг қалити ўзида қолдирилганини кўрди. Яқиндагина машина олиб қочиб, қўлга тушгани ва тергов давом этаёт-

ганини унутди. Гўё шахсий машинасига ўтиргандек бамайлихотир эшикни очди ва дуч келган томонга ҳайдади. У маст бўлгани учун қаёққа кетаётганию, қанча вақт йўл юрганини ҳам билмасди. Бир пайт машина тарақлаб чуқурга тушди. Эсанқираб қолган Чори бир неча дақиқа қимирламай ўтирди. Сўнг машинани қолдириб жуфтакни ростламоқчи бўлди. Бироқ у ерга тушишга улгурмай қўлларига кишан урилди.

Илгари ҳам умрининг навқирон йигитлик даврининг бир неча йилини панжара ортида ўтказган Чорига озодлик ҳавоси ёқмаган кўринади. Ақс ҳолда ҳали содир этган бир жинояти бўйича тергов ҳаракатлари тугамай туриб қасддан иккинчи жиноятга қўл урмаган бўларди. Шу пайтгача қилмишидан тавба қилмаган бу кимсага энди бериладиган жазо кор қилармикин?..

Иномжон ИММОХУЖАЕВ.

Сурхондарё вилояти.

Умидли ёшларимиз

ДИЛМУРОДНИНГ ЗАФАРЛИ ОДИМЛАРИ

Кўхна ва ҳамиша навқирон Хива шаҳрида таваллуд топган Дилмурод ёшлигидан кураги ерга тегмаган Пахлавон Маҳмуддек тенгсиз курашчи бўлишга интилди. Фарзандининг бу қобилияти ва қизиқишини пайқаган отаси уни Урганч шаҳридаги спорт мактаб-интернатига олиб борди.

Бу ерда у мураббийларининг кўрсатмаларига амал қилиб, эркин кураш, самбо, дзюдо, кураш сирларини мукаммал ўрганишга ҳаракат қилди. Мактаб ўқувчилари ўртасида ўтказилган шаҳар, сўнгра эса вилоят мусобақаларида қатнашиб, совриндорлар сафидан жой олди. Орадан кўп ўтмай, у ўсмирлар ўртасида самбо, дзюдо бўйича ўтказилган республика чемпионатларида ҳам муваффақиятли иштирок этиб, ғолибликни қўлга кирита бошлади. Урганч давлат университетининг жисмоний тарбия факультетига ўқиб юрган кезлари ҳам барча тадбирларда фаол қатнашди.

Ҳарбий хизматни тугатиб қайтган Дилмурод ҳаётини юрт тинчлигини таъминлаш-

дек шарафли касб билан боғлашга аҳд қилди. Навбатдаги синов имтиҳонларидан етарли балл тўплаб ИИБ Қоровул қўшинларида хизматни давом эттирди. Кейинроқ у ҳарбийлар ўртасида ўтказиладиган самбо, дзюдо беллашувларида қатнашиб, ўз маҳоратини намоён эта бошлади. Бундай мусобақалар унинг янада маҳоратли спортчи бўлиб етишишида муҳим аҳамият касб этди. Орадан икки йил ўтгач, у ўз хизмат фаолиятини Хоразм вилояти ИИБ-да давом эттирди. Белгиланган режа асосида ўтказиладиган жисмоний тайёргарлик ҳамда ўқув-тактик машғулотлар Дилмурод Маҳмудовнинг маҳоратли ходим бўлиб шаклланишида муҳим ўрин эгаллади.

— Ўтган йили сафдор Дилмурод Маҳмудов учун ниҳоятда омадли келди, — дейди вилоят ИИБ ШТБИХ бошлигининг ўринбосари, подполковник Ҳ. Матназаров. — Чунки у ўз хизмат вазифасини сидқидилдан адо этиш билан бир қаторда нуфузли спорт мусобақаларида ҳам фаол иштирок этди: Тошкент шаҳрида дзюдо бўйича ўтказилган Ўзбекистон чемпионатида фахрли учинчи ўринни эгаллади. Шунингдек, Тошкент шаҳрида ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимлари ўртасида бўлиб ўтган самбо бўйича республика спартакиадасида 100 килограммдан ортиқ вазн тоифасида биринчи ўринни қўлга киритиб, олтин медаль билан тақдирланди.

Ҳаётини эл-юрт тинчлигисойишталигини таъминлашдек шарафли касбга бағишлаган сафдор Дилмурод Маҳмудовнинг зафарли одимлари келгусида ҳам давом этишига шубҳа йўқ.

Худойберган ЖАББОРОВ.
Хоразм вилояти.

Мини-футбол

Наманган шаҳридаги «Баркамол авлод» спорт мажмуасида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ходимлари ўртасида мини-футбол бўйича вилоят «Динамо» ЖТСЖ биринчилиги ўтказилди.

МАЙДОНДА ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТ ХОДИМЛАРИ

Унда 12 та терма жамоа ғолиблик учун баҳс олиб борди. Мусобақанинг очилиш маросимида вилоят ИИБ бошлигининг ўринбосари, подполковник Д. Хўжақулов сўзга чиқиб, ушбу мусобақа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ўртасида ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш, ходимларнинг жисмоний тайёргарлигини ошириш, улар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш ва мини-футболни тобора омалаштириш мақсадида ташкил этилганлигини таъкидлаб, иштирокчиларга омад тилади.

Икки кун давом этган ўйинларни вилоят футбол федерациясининг малакали ҳакамлари бошқариб борди. Барча рақибларини мағлуб этиб, финалга етиб келган вилоят МХХБ ва адлия бош-

қармаси терма жамоалари ўртасидаги учрашувда 4:1 ҳисоби қайд этилди. Вилоят прокуратураси ва ИИБ терма жамоалари ўртасида учинчи ўрин учун бўлган қизиқарли баҳсда ички ишлар идоралари вакиллари 2:1 ҳисобида ғалаба қозонишди.

Шунингдек, «Энг яхши дарвозабон», «Энг яхши ҳужумчи» номинацияларига вилоят ИИБ терма жамоасидан сафдорлар Акмал Ғозиев ҳамда Жасурбек Ҳошимов сазовор бўлди.

Ғолибларга вилоят «Динамо» ЖТСЖнинг дипломлари ҳамда эсдалик совғалари топширилди.

Шавкатжон СОДИҚОВ,
подполковник.
Маматхон ДАМИНШОЕВ,
журналист.
Наманган вилояти.

АВСТРАЛИЯДА ФУТБОЛ БАЙРАМИ БОШЛАНДИ

Очилиш учрашуви ўзбекистонлик ҳакамларга ишониб топширилди!

Ҳар тўрт йилда ўтказиладиган Осиёнинг энг нуфузли футбол байрами ҳисобланган Осиё кубоги кеча Австралияда тантанали очилиш маросимидан сўнг бошланди.

Очилиш учрашувида Австралия ва Кувейт терма жамоалари ўзаро рўбарў келдилар ва уни ҳамюртимиз Равшан Эрматов бошчилигидаги ҳакамлар бригадаси бошқарди. Кескин ўтган учрашув мезбонларнинг ишончли ғалабаси билан якун топди – 4:1.

Ўйиннинг 8-дақиқасида кутилмаганда Кувейт терма жамоаси бурчак зарбасидан сўнг ҳисобни очишга муваффақ бўлди. Хусайн Фозил боши

билан дарвозани ишғол қилди.

Австралия ўз ўйинини топиб олиб, вазиятни ўнглаш учун тахминан ярим соат вақт кетди. Дастлаб Тим Кэхилл ҳисобни тенглаштирган бўлса, бўлим якунлашни арафасида Зансимо Луонго дарвозани ишғол қилиб, жамоасини ҳисобда олдинга олиб чиқди.

Анге Постекоглу шогирдлари ҳисобда олдинга чиқиб олганларига қарамай, иккинчи бўлимда ҳам ҳужумкор-

ликни пасайтиришмади. Ўйиннинг 61-дақиқасида меҳмонлар жарима майдончаси ичида Робби Крузга нисбатан ўйин қоидабини бузишди. Равшан Эрматов белгиланган пенальтини «Соккеруз» сардори Майл Эдинак аниқ амалга ошириб, ҳисобни ишончли кўринишга олиб келди.

Қолган дақиқаларда Набил Маълул шогирдлари ҳужумкорликка эътибор қаратган бўлсалар-да, яшил қитъа

вакилларида хавфли вазиятлар кўпроқ юзага келди. Ўйинга қўшиб берилган дақиқаларда мезбонлар Жеймс Тромисининг зарбаси эвазига ҳисобни йирик кўринишга келтиришди.

ҲАКАМЛАРИМИЗ ОСИЁ ЭЪТИБОРИДА

Осиё кубоги баҳсларида бир эмас, икки нафар ўзбекистонлик – Равшан Эрматов ҳамда Валентин Коваленко бошчилигидаги ҳакамлар бригадаси ишлайди.

Р. Эрматовга қанотда Абдуҳамидилло Расулов, В. Коваленкога эса Жаҳонгир Саидов ёрдам беради.

Энг эътиборли жиҳати, Ўзбекистон бир йўла иккита ҳакамлар бригадаси билан Осиё Кубоги мусобақаларини бошқарадиган ОФКнинг ягона вакили ҳисобланади.

Юртимизнинг яна бир вакили – Фарҳод Абдуллаев эса кубок баҳсларида назоратчи ҳакам сифатида фаолият кўрсатади.

REUTERS: «СИРЛИ ТУЛПОР»ДАН «ОҚ БЎРИЛАР»ГАЧА БОСИБ ЎТИЛГАН ЙЎЛ ҲАҚИДА

Ўзбекистон терма жамоаси Осиё Кубокларидаги иштирокини ҳар мусобақада яхшилаб келмоқда. Жумладан, Осиё Кубогидаги илк иштирокидан – 1996 йилги баҳслардан то ҳозиргача Ўзбекистон «Сирли тулпор»дан ҳақиқий «Оқ бўрилар»га айланди. Эндиликда улар тўрт йил олдинги мусобақанинг ярим финалчиси сифатида Австралияда барча рақиблари учун ҳақиқий куч сифатида эътироф этиладилар.

Мустақилликка эришгач, илк расмий ўйинини 1992 йилда ўтказган ва кўпчилик учун нотаниш бўлган жамоа бугунга келиб ўз фалсафаси ва тактикасига эга кучли жамоалардан бирига айланди. 2007 йили чорак финалда мусобақани тўхтатган, аммо тўрт йил олдин ярим финалга қадар етиб борган «Оқ бўрилар» бу сафар ундан ҳам юқорироқ мақсадни кўзлаганлари аниқ.

Айни дамда ФИФА рейтингига 71-ўринни эгаллаб, Осиёнинг

тўртинчи жамоаси бўлиб турган Ўзбекистон Осиё Кубоги «В» гуруҳида Саудия Арабистони, Хитой ва КХДРга қарши баҳс олиб боради.

Бош мураббий Миржалол Қосимов эса барчага таниш. Таркибда бир қанча истеъдодли футболчилар бўлса ҳам, асосий куч сифатида терма жамоа сардори Сервер Жепаровдан умид катта. Терма жамоа сафида 100тадан ортиқ учрашувда майдонга тушган, икки маротаба Осиёнинг энг яхши футболчиси деб

топилган 32 ёшли ярим ҳимоячи ўзининг юлдузли фаолиятини соврин билан тугатишни истамоқда.

Айрим пайтларда иккинчи ҳужумчи сифатида ҳам ўйнай оладиган Жепаров рақиб дарвозаси олдида хавф яратиш ва ҳар қандай масофадан гол ура олиш қобилиятига эга. Унинг ярим ҳимоядаги шериклари Одил Аҳмедов ва Сардор Рашидовга ҳам катта масъулият юклатилган.

Ўзбекистон Осиё ўйинларига бир қанча кучли терма жамоаларга қарши ўртоқлик учрашувлари орқали тайёргарлик кўрди. КХДРга қарши мусобақадаги илк ўйинда ғалаба қозона олсалар, букмекерлар томонидан ғолиблик учун 5-ўринда қайд этилган Ўзбекистоннинг бу борада имконияти янада мустаҳкамланади.

Эркин САТТОРОВ тайёрлади.

Психологик тест

МАЗАЛИ ТАОМЛАРНИ ХУШ КЎРАСИЗМИ?

1. Дунё бўйлаб саёхатга чиқсангиз диққатга сазовор жойларни томоша қилишдан маҳаллий овқатларни тановул қилишни афзал биласизми?

- а) худди шундай – 4;
- б) шундай деса ҳам бўлади – 3;
- в) гоҳида – 2;
- г) унчалик эмас – 1;
- д) йўқ – 0.

2. Хоҳиш-истакларингиздан воз кеча олмайсизми?

- а) худди шундай – 4;
- б) шундай деса ҳам бўлади – 3;
- в) гоҳида – 2;
- г) унчалик эмас – 1;
- д) йўқ – 0.

3. Таом тайёрлаш бўйича телешо-уларни томоша қилишни яхши кўрасизми?

- а) уларнинг орасида жуда яхши кўра-диганларим бор – 4;
- б) уларга муносабатим ижобий – 3;
- в) бошловчиси ёки мавзуси ёқса то-моша қиламан – 2;
- г) уларга бефарқман – 1;
- д) уларни ёқтирмайман – 0.

4. Ҳар кечкурун ширинлик тановул қиласизми?

- а) ширинликсиз ҳаётимни тасаввур қила олмайман – 4;
- б) деярли ҳар куни – 3;
- в) кунора – 2;
- г) гоҳида – 1;
- д) ширинликлардан деярли воз кечган-ман – 0.

5. Тез-тез спиртли ичимлик ичиб турасизми?

- а) деярли ҳар куни – 4;
- б) ҳафтасига икки-уч марта – 3;
- в) ҳафтасига бир марта – 2;
- г) гоҳида – 1;
- д) деярли истеъмол қилмайман – 0.

6. Яқин танишларингиз сизни ма-зали овқатлар бўйича малакали му-

тахассис деб ҳисоблашадими?

- а) худди шундай – 4;
- б) шундай деса ҳам бўлади – 3;
- в) айримлари – 2;
- г) унчалик эмас – 1;
- д) йўқ – 0.

7. Овқат танлашда уларнинг кало-рияси (тўйимлиги) ва таркибига эмас, мазасига ва кўнглингиз нима ту-саётганига қарашингиз тўғрими?

- а) мен учун муҳими – таом мазали бўлиши керак – 4;
- б) гоҳида ёғли ва ширин таомларни тановул қилишдан тийиламан – 3;
- в) ҳар доим ҳам ширин ёки ёғли та-омлардан воз кеча оламан – 2;
- г) қайси озик-овқат маҳсулотларини истеъмол қилишим мумкин эмаслигини биламан ва уларни камдан-кам истеъмол қиламан – 1;
- д) мен учун овқат сифатли бўлиши ке-рак, вассалом – 0.

8. Тансиқ таом тановул қилиш учун пулингизни аямайсизми?

- а) худди шундай – 4;
- б) шундай деса ҳам бўлади – 3;
- в) гоҳида – 2;
- г) унчалик эмас – 1;
- д) йўқ – 0.

9. Ҳар куни кўчада овқатланасизми?

- а) ҳа – 4;
- б) деярли ҳар куни – 3;
- в) гоҳида – 2;
- г) камдан-кам – 1;
- д) йўқ – 0.

10. Вазнингизга эътибор бермай-сизми?

- а) ҳозирча йўқ, аммо пайти келиб пар-ҳез қила бошласам керак – 4;
- б) вақти-вақти билан парҳез қилиб тура-ман, аммо ҳозирча фойдаси бўлмапти – 3;
- в) парҳез қилиб тураман, гоҳида бунинг фойдаси бўлади – 2;
- г) доимо озишга ҳаракат қиламан – 1;
- д) парҳезга қатъий риоя қиламан – 0.

ЭНДИ БАЛЛАРНИ ҲИСОБЛАНГ

0-8 балл. Бундай турмуш тарзи соғлигингизга зиён етказмаётган бўлса яхши. Сурункали хасталиклардан эҳтиёт бўлинг. Парҳезни ҳаддан ташқари кучайтириб юборманг. Сиз нафсингизни тийиб олганингиз учун ҳурматга лойиқсиз.

9-16 балл. Сиз овқатланиш борасида ниҳоятда оқилона йўл тутасиз. Деярли барча таомларни тановул қиласиз. Фақат меъёрни биласиз. Бу борада кўпчилик сизга ўхшашни ишташади.

17-24 балл. Тўғри, гоҳида очофатлик қилиб турасиз. Чунки мазали овқатни ҳаёт лаззатла-ридан бири деб биласиз. Айни пайтда ҳаётни фақат тансиқ таомлар тановул қилишдан иборат деб ҳисобламайсиз. Хуллас, сиз тўғри йўлдасиз.

25-32 балл. Мазали овқатларсиз ҳаётингизни тасаввур эта олмайсиз. Айниқса, кечкурун кўп овқат ейсиз. Ваҳоланки, бундай овқатланиш тартиби ниҳоятда зарарли. Дастурхон атрофида жамулжам бўлишдан мақсад фақат овқатланиш эмас, мулоқот қилиш ҳам эканлигини унутманг.

33-40 балл. Иштахангизга ҳавас қилса арзийди. Сизни очофат десак хафа бўлманг. Агар кўп овқат ейишингизга қарамай ҳалиям соппа-соғ бўлсангиз яхши. Аммо бари бир меъёрни унутмаслигингизни маслаҳат берамиз. Ахир, яшаш фақат маза қилиб овқатланишдан иборат эмас-ку.

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН!

<p>Ўзбекистон Республикаси ИИБ ЖК ва ТҚКББ раҳбарияти ҳамда шахсий тарки-би бош бошқарма тезкор вакили, подполковник Азамат Мамедовга падари бузруквори</p> <p>АЗИМ отанинг вафот этгани муносабати билан ҳам-дардлик билдиради.</p>	<p>Фарғона вилояти ИИБ раҳбарияти ва шахсий таркиби Қўқон шаҳар ИИБ бошлиғи, подполковник Сайидбахром Сайидмусаев-га отаси</p> <p>Сайидбурхон САЙИДМУСАЕВнинг вафот этгани муносабати билан таъзия из-ҳор қилади.</p>
<p>Ўзбекистон Республикаси ИИБ ЙҲХББ раҳбарияти ва шахсий таркиби бош бош-қарма бўлим бошлиғи, подполковник Ба-ҳодир Эгамбердиевга волидаи муҳтара-маси</p> <p>БЕХРЎЗА аянинг вафот этгани муносабати билан таъзия из-ҳор этади.</p>	<p>Самарқанд вилояти ИИБ раҳбарияти, шахсий таркиби ва фахрийлар кенгаши вилоят ИИБ бошлиғи ўринбосари, подпол-ковник Азиз Атамуродовга падари бузрук-вори</p> <p>ЙЎЛДОШ отанинг вафот этгани муносабати билан ҳамдард-лик билдиради.</p>
<p>Ўзбекистон Республикаси ИИБ ППХ ва ЖТСББ раҳбарияти ҳамда шахсий тарки-би бош бошқарма вази-фасини бажарувчи, подполковник Шуҳ-рат Каримовга онаси</p> <p>МАЙРАМ аянинг вафот этгани муносабати билан ҳам-дардлик билдиради.</p>	<p>Ўзбекистон Республикаси ИИБ Академия-си раҳбарияти, шахсий таркиби ва фахрий-лар кенгаши Академия кундузги таълим 2-ўқув курси 2-отряд командирининг ўринбо-сари, майор Баҳром Худойбердиевга акаси</p> <p>Баҳриддин ХУДОЙБЕРДИЕВнинг вафот этгани муносабати билан таъзия из-ҳор этади.</p>
<p>Ўзбекистон Республикаси ИИБ Хорижга чиқиш, келиш ва фуқароликни расмийлаш-тириш бошқармаси раҳбарияти ҳамда шах-сий таркиби нафақадаги подполковник Голибжон Раҳмоновга падари бузруквори</p> <p>НОРПУЛАТ отанинг вафот этгани муносабати билан таъзия из-ҳор қилади.</p>	<p>Ўзбекистон Республикаси ИИБ Акаде-мияси раҳбарияти, шахсий таркиби ва фах-рийлар кенгаши Академия кийим-кечак таъ-миноти бўлинмаси омбор бошлиғи, сер-жант Қодиржон Мўминовга падари бузрук-вори</p> <p>АБДУҒОФУР отанинг вафот этгани муносабати билан ҳамдард-лик билдиради.</p>

МУНАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

Келгуси ҳафта учун

КЎЙ

Ҳафта бошларида фаолятингиз ниҳоятда қизғин паллага киради. Шахсий ҳаётингизда ҳафтанинг иккинчи ярми-да муваффақиятга эришасиз. Қувончли воқеалар ҳақида хабар топасиз. Бу эса атрофингиздаги одамлар билан муносабатларингиз яхшиланишига хизмат қила-ди. Кутилмаган учрашувлар юз беради. Сизни бирор тадбирга таклиф қилишлари мумкин.

СИГИР

Хаёл суришни бас қилиб, дарҳол ишга киришинг. Агар аниқ иш билан шуғуллан-масдан, орзу-хаёлларга берила-версангиз, бу яхшиликка олиб келмайди. Охир-оқибат кайфи-ятингиз бузилиб, ҳафсалангиз пир бўлади. Ҳозир ижодий фао-лият учун унчалик қулай эмас. Аммо ҳафтанинг иккинчи ярми-да ҳужжатлар, молия билан боғ-лиқ ишларингиз бароридан ке-лади.

ЭГИЗАКЛАР

Иккиланишларга чек қўйиб, диққатингизни бир жойга тўпланг. Шунда ҳафта бошлари-да режалаштирган барча ишла-рингизни амалга ошира оласиз. Ҳафта охирига яқинлашгани сай-ин ишларингиз мураккаблашиб боради. Бу биринчи галда молия-вий фаолятингизга тааллуқли. Бунга хаёлингизда янги ғоялар, режалар туғилиши сабаб бўлиши мумкин.

КИСКИЧБАҚА

Муҳим қарор қабул қилишингизга тўғри ке-лади. Бу осон кечмайди. Қабул қилган қарорингиз ўзингизнинг истагингизга ёки бошқаларнинг хоҳишига тўғри келмаслиги мумкин. Ҳафта ўрта-ларида умидсизликка тушасиз. Бу ҳолатингиз қатъий ҳаракат қил-гунингизга давом этади. Шундан сўнг ўзингизни енгил ҳис этасиз, ҳаётингизда қувончли воқеалар юз бера бошлайди.

АРСЛОН

Ўзингизда ижодий фаолият билан шуғул-ланишга мойиллик ва бошқаларни тушуниш қобилияти борлигини пайқайсиз. Бундан ижобий йўналишда фой-даланиш учун эса анча-мунча ҳаракат қилишингиз лозим бўла-ди. Ҳозир ўз устингизда тиним-сиз ишланг, эзгу мақсадлар сари интилинг. Ҳафтанинг иккинчи яр-мида соғлигингизга эътиборли бўлинг. Шу кунларда муолажалар самарали кечади.

ПАРИЗОД

Ҳафта аввалида чигал вазиятга тушиб қоли-шингиз мумкин. Ундан мустақил равишда чиқи-шингиз амри маҳол. Ҳафта ўрта-ларида юз берган баъзи воқеа-лар сизга ёрдам беради. Ҳафта-нинг иккинчи ярмида хаёлингиз-га бири бирдан ажойиб ғоялар келади. Уларни амалга ошириш учун ҳаракат қиласиз. Шу даврда ҳаётингизда ижобий ўзгаришлар юз беради.

ТАРОЗИ

Фаолятингиз қандай натижалар бериши ҳафтанинг охирларида маълум бўлади. Улар-нинг ижобий ёки салбий бўли-ши эса илгари қабул қилган қарорларингизга боғлиқ. Ҳар қандай вазиятда ҳам ўрта йўлни танланг. Барқарорликка эришиш учун эса авваломбор ичингизда-ги зиддиятларни бартараф этинг. Агар барча хоҳиш-истак-ларингизга эрк берсангиз, ўзин-гизга қийин бўлади.

ЧАЁН

Ҳозир молиявий ма-салаларни ҳал этишингиз учун қулай. Янги фаолиятни бошлашин-гиз қийин. Аввал бир қанча муам-моларни ҳал этишингиз лозим бўлади. Лекин бизнесингизни пухта режалаштириб қўйсангиз бўлади. Фикрингизни атрофинг-издагилар ҳам қўллаб-қувватла-шади. Баъзи бир тўсиқларни ен-гиб ўтсангиз, олдингизда имкони-ятлар эшиклари очилади.

ЁЙ

Куч-ғайратингиз шу топда ошиб-тошиб кета-япти. Лекин маслаҳати-миз – қулай фурсатни ку-тинг. Ҳозиргача кўп натижаларга эришдингиз. Энди қандай ишга қўл урманг, ҳис-туйғуларингизни жиловлаб, авваломбор мантиққа асосланг. Чунки эҳтиросларга берилсангиз, зарар кўрасиз. Ҳафта охирларида таҳлил қилиш қобилиятингиз кучаяди.

ТОҒ ЭЧКИСИ

Бирор ишни режа-лаштирган бўлсангиз, ҳозир ҳеч иккиланмай уни амалга оширишга киришаверинг. Чунки ҳар қандай қийинчиликни енга оласиз. Атро-фингиздаги вазият яхшилана бошлайди. Барча мушкул муаммо-ларни ҳал этасиз. Ҳафта охирла-рида фаоллигингиз ортади, қоби-лиятларингизни тўлароқ намоён этасиз. Янги ғояларингизни амалга ошириб, муваффақият қозонасиз.

ҚОВҒА

Бутун ҳафта давомида моддий ташвишлар билан банд бўласиз. Бирин-чи галда ўз фойдангиз-ни кўзлайсиз. Афсуски, молиявий масалаларда ҳар доим ҳам муваффақият қозонавермай-сиз. Гарчи ҳафта бошларида моддий аҳволингизни бир оз ўнглаб олсангиз-да, сўнгги кун-ларда вазият бутунлай тесқари томонга ўзгаради. Бошқалар билан муносабатларингиз ҳам ёмонлашиши мумкин.

БАЛИҚ

Ҳаётингизда хур-сандчилик даври бошланди. Ҳафта бош-ларида кўплаб хушхабарлардан воқиф бўласиз. Янги танишлар орттирасиз. Уларнинг кейинчалик сизга фойдаси тегади. Турмуш ўртоғингиз билан муносабатла-рингиз янада яхшиланади. Мабо-до ҳали оила қурмаган бўлсангиз, ҳафтанинг иккинчи ярмида бўлажак умр йўлдошингизни уч-ратиб қолишингиз эҳтимолдан холи эмас.

2015 йил – Кексаларни эъзозлаш йили

ЭЪЗОЗЛАШ

Ўзбегимга одатдир азал –
Катталарга хурматда бўлмоқ,
Кексаю ёш бирлашиб, тугал,
Ватан учун хизматда бўлмоқ.

Қандай гўзал ёшлари яйраб,
Келажакка парвоз этган эл.
Юрт меҳрини қалбига жойлаб,
Кексаларни эъзоз этган эл.

Бу оламда қари билганин
Дегайларким, нари билмайди.
Оқил элни Парвардигор ҳам
Ўзидан ҳеч нари қилмайди.

Шундай меҳру эъзозлар ила
Яшнавергил, жонажон халқим.
Кенг дунёга омонлик тилаб,
Яшайвергил, онажон халқим!

Зикрилла НЕЪМАТ.

ХОНАДОНЛАРИМИЗ ФАЙЗИ

Асрлар давомида ўлмас анъанага айланиб келган, ҳатто қадрият даражасига кўтарилган одатлардан бири ўзини оқ ювиб, оқ тараган ота-онасини, оиланинг оғир юкини, унинг қувончу ташвишини елкасида кўтарган, бобою момосини рози қилиш, уларнинг дуосини олишдир. Бу қадрият ҳар бир инсон онгига мурғаклигидаёқ сингдирилган. Хонадонларимиз кўрки бўлган пиру бадавлат кексаларимизни хурмат қилиш, уларнинг дуосини олиш дунёдаги энг улуғ, энг савобли иш эканлиги уқтирилган. Минг йиллик асотирларимиз, мақолу маталларимиз, тилдан-тилга кўчган, алаоқибат, қоғозларга муҳрланган адабиётларимиз ҳам шундан далолат беради.

«Қариси бор уйнинг париси бор», «Қариялар – хонадонларимизнинг файзи ва фариштаси» каби мақол, ҳикматли сўзлар ўзбек халқининг қалб меҳварига айланган. Буюк мутафаккирларимиз, донғи дунё-

га кетган донишмандларимиздан қолган бой адабий меросининг аксар қисмини ҳам катталарни хурмат қилиш, кексаларни қадрлаш ташкил қилади. Панду насиҳатга бой сатрлари билан неча-неча авлодни тарбия қилган Фаридиддин Атторнинг «Кексаларни этсанг азизу хурмат, Сени ҳам кексайгач, этишар иззат» каби байтлари ёши улуғ одамларга эътиборли бўлиш ва уларга ғамхўрлик кўрсатишнинг маданият даражасига кўтарилишига хизмат қилгани шубҳасиз.

Муқаддас китобларимиз – Қуръони карим ва Ҳадиси шарифда ҳам бундай пурмаъно ибораларни учратамиз. Хусусан, бир ҳадисда шундай дейилади: «Соч-соқолларига оқ тушган мусулмон кишини, Қуръони каримни, кибранмасдан унга амал қилишдан юз ўгирмайдиган ҳофиз ул-Қуръонни ва адолат билан иш олиб борадиган амалдорни хурмат қилмоқ Аллоҳ Таолони хурмат қилмоқнинг белгисидандир».

Кўриниб турибдики, азал-азалдан кексаларга хурмат-эҳтиром, меҳр-оқибат кўрсатиш юксак маънавиятли халқимиз маънавий ҳаётининг ажралмас қисмига айланган.

Халқимизнинг ўзига хос одатларидан яна бири шуки, кекса ота-онасини, бобо ва момоларини ёд этган одамлар, уларга бўлган хурмати, эътибори ва эъзозининг ифодаси сифатида, ўз фарзандларини «отам», «онам» ёки «бобо», «момо» деб эркалайди. Бу нафақат ота-онани, кексаларни эслаш, уларни дилдан эъзозлаш, балки улуғларнинг умри бардавомлигини ҳам англатади.

Нафсиламрини айтганда, ҳаётнинг ўзи болалик ва кексалик орасидир. Шу маънода ўтган Соғлом бола йилининг узвий давоми сифатида 2015 йилга мамлакатимизда «Кексаларни эъзозлаш йили» деб ном берилиши мантиқан тўғри ва асослидир.

Темир ҚУРБОНОВ,
истеъфодаги подполковник.

Кўрик-танлов

ҚЎШИҚЛАРДА ВАТАН МАДҲИ

Ёшларни Ватанга муҳаббат, миллий истиқлол гоёларига садоқат руҳида тарбиялашда ватанпарварлик мавзусидаги қўшиқлар алоҳида аҳамиятга эга. Ватан ҳимоячилари куни ва Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучлари ташкил этилганига бағишлаб ҳар йили ўтказиладиган «Мардлар кўриқлайди Ватанни!» ҳарбий-ватанпарварлик жанридаги қўшиқлар кўрик-танлови ёш авлод қалбига фидойилик, жасорат, мардлик, Ватанни кўз қорачиғидек асраш каби эзгу хислатларни сингдиришга хизмат қилади. Бу йилги кўрик-танлов Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигининг Маънавият ва маърифат марказида бўлиб ўтди.

Республика Мудофаа ва Ички ишлар вазирликлари томонидан Ўзбекистон Бастакорлар ва Ёзувчилар уюшмалари, «Ўзбекнаво» эстрада бирлашмаси ҳамда мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти билан ҳамкорликда ташкил этилган ушбу тадбирда мамлакатимизда ватанпарварлик мавзусидаги қўшиқлар яратилишини рағбатлантиришга алоҳида эътибор қаратилаётгани таъкидланди.

Танлов иштирокчилари гўзал диёримизни, бебаҳо маънавий

меросимизни, яратувчи халқимизни, истиқлолимизни мадҳ этувчи қўшиқлар куйлашди. Улар томонидан ижро этилган қўшиқлар томошабинларда ҳам, ҳайъат аъзоларида ҳам катта таассурот қолдирди. Профессорионал ва ҳаваскор ижрочиларнинг чиқишларини баҳолаш чоғида қўшиқ матнининг бадиий савияси, шеър ва мусиқанинг ўзаро уйғунлиги, ижрочининг сахнада ўзини туттиш маданияти ҳисобга олинди.

Ҳарбий-ватанпарварлик жанридаги қўшиқлар уч йўналишда

баҳоланди. «Саф қўшиқлари» номинациясида Куролли Кучлар сержанти О. Йўлдошев биринчи ўринни эгаллади. Иккинчи ўрин Алишер Навоий номидаги Давлат академик катта театри хонандаси Р. Мирзакамоловга, учинчи ўрин эса ИИВ Маданият саройи Ашула ва рақс ансамблига насиб этди.

Лирик қўшиқлар йўналишида голибликни ИИВ Маданият саройи Ашула ва рақс ансамбли яққохон хонандаси, сафдор С. Ҳамдамов қўлга киритди. Ўзбекистон давлат консерваторияси талабалари Б. Холмирзаев ва З. Қирғизалиев дуэти иккинчи ўринни эгаллади. Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти талабаси Р. Алланбоев ҳамда Куролли Кучлар Марказий ашула ва рақс ансамбли вакили А. Раҳматуллаев учинчи ўринга лойиқ топилди.

«Эстрада қўшиқлари» номинациясида ИИВ Маданият саройи Ашула ва рақс ансамбли вакиллари сержант З. Тўйчиев, сафдорлар С. Ҳамдамов, Ф. Қамбаров, М. Умирзиев биринчи ўрин соҳиби бўлишди. Иккинчи ўринга Ўзбекистон Куролли Кучлари Марказий ашула ва рақс ансамбли солисти, кичик сержант Б. Ҳожиёв лойиқ топилди. Учунчи ўрин Самарқанд гарнизони Офицерлар уйи ходими, оддий аскар Ф. Холмуродов ва Жануби-ғарбий ҳарбий округ бошқармаси ходими, майор Р. Сатторовга берилди.

Ғолиблар ва совриндорларга дипломлар ҳамда қимматбаҳо совғалар топширилди. Танловнинг бошқа қатнашчилари фахрий ёрлиқлар билан тақдирланди.

Азиза АЪЗАМХҲАЕВА,
Абу КЕНЖАЕВ
олган суратлар.

О'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
IIV BIRLASHGAN
TAHRIRIYATI

Bosh muharrir o'rinbosari –
Qobiljon SHOKIROV
Mas'ul kotib –
Rahmatilla BERDIYEV

MUASSIS:
O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
ICHKI ISHLAR
VAZIRLIGI

Navbatchi –
Furqat G'AYBULLAYEV
Sahifalovchi –
Zokir BOLTAYEV
Matn ko'chiruvchi –
Gulnora SODIQOVA

TELEFONLAR:
231-33-88;
Faks: 255-31-39.

Tahririyat
hisob raqami
2021000900447980001,
MFO 00420.
ATIB
«Ipotekabank»
Mirobod
tuman bo'limi.
INN 200637499.

Tahririyatga kelgan qo'lyozma
va suratlar egasiga qaytarilmaydi.
Nashrimizdan ko'chirib bosil-
ganda «Postda»dan olinganligi
ko'rsatilishi shart.

«O'zbekiston» nashriyot-matbaa
ijodiy uyi bosmaxonasida chop
etiladi. Korxonaning manzili: Alisher
Navoiy ko'chasi 30-uy.

Gazeta haftaning shanba kuni chiqadi.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida
2007-yil 11-yanvarda 0120-raqam bilan ro'yxatga
olingan. Buyurtma №S-1815. Bosilish – ofset usulida.
Hajmi – 4 bosma taboq. 69205 nusxada chop etildi.
Obuna raqamlari: Yakkita tartibda – 180. Tashkilotlar
uchun – 366. Bosishga topshirish vaqti – 22.00.
Bosishga topshirildi – 21.00. Bahosi kelishilgan narxda.

MANZILIMIZ: 100070, Toshkent,
Shota Rustaveli 1-berk ko'chasi, 1-uy.